

วารสารศิลปศาสตร์และอุตสาหกรรมบริการ

Journal of Liberal Arts and Service Industry

ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน 2562 Vol. 2 No. 1 January – April 2019

โครงการจัดตั้งภาควิชาอุตสาหกรรมบริการและนวัตกรรมภาษา

คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ISSN 2586-9612

กองบรรณาธิการ

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนามัย ดำเนตร

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กองบรรณาธิการ

อาจารย์ ดร.สุรศักดิ์ บุญประสิทธิ์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อาจารย์ ดร.เอกฉัตร ต้นศิริ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อาจารย์ ดร.ชวิกา สุขเยี่ยม

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อาจารย์ ดร.อิสระพงษ์ พลธานี

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อาจารย์นุชประวีณ์ ลิขิตศรีณย์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อาจารย์ปิยะพงษ์ เลาศรีรัตนชัย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อาจารย์ปณพพร บุญรังษี

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อาจารย์จันทร์เมธา ศรีรักษา

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อาจารย์อริยา พงษ์พานิช

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อาจารย์ ดร.อัญชิษฐา ภูอุดม

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

อาจารย์ ดร.ดนุพล แสงนาค

มหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ ดร.ชนัญญู ตินตะบุระ

มหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ ดร.ชมพูนุช พูลพิศฐาน

สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

อาจารย์ ดร.ชัยญานุช โมราศิลป์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

อาจารย์ ดร.จันทนา ฤทธิ์สมบูรณ์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

อาจารย์ ดร.สัญญา บริสุทธิ์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

อาจารย์ ดร.สาโรจน์ เผ่าวงศากุล

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

ดร.ชีพ เลื่อนลอย

บริษัท โออาร์พีซี จำกัด (มหาชน)

ดร.ชาญ ลายลักษณ์

บริษัท ดีทีซี เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด

ดร.อัครณ ถนอมเนื้อ

สำนักงานการบัญชีกรณีกาและกฎหมาย

ฝ่ายจัดการ

นางสาวชลดา โรจน์ศิริ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วารสารศิลปศาสตร์และอุตสาหกรรมบริการ

(Journal of Liberal Arts and Service Industry)

ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน 2562 Vol. 2 No. 1 January – April 2018

วัตถุประสงค์ เพื่อเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ และบทวิจารณ์หนังสือ ที่มีคุณภาพในศาสตร์ทางด้าน อุตสาหกรรมบริการ: การท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคาร ภาษาอังกฤษเพื่ออุตสาหกรรมบริการ ธุรกิจการบิน ธุรกิจประชุม ศิลปศาสตร์ ธุรกิจเรือสำราญ ภาษาและวรรณคดี ภาษาอังกฤษ การแปล ภาษาศาสตร์ประยุกต์ การจัดการ การบัญชี การตลาด รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ ศีลภาสาศาสตร์ ทรัพยากรมนุษย์ และการพัฒนานวัตกรรม (Routine to Research) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยเป็นสื่อกลางในการนำเสนอเพื่อบทความที่มีคุณภาพ และมาตรฐานสูง ที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ หลากหลายสาขาในอนาคต

กำหนดการตีพิมพ์ ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม-เมษายน
ฉบับที่ 2 เดือน พฤษภาคม-สิงหาคม
ฉบับที่ 3 เดือน กันยายน-ธันวาคม

คำชี้แจง

1. บทความที่ได้รับผ่านการพิจารณาถ้อยแถลงโดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (Peer Review) ที่มีความรู้ความสามารถในสาขาที่บทความนั้นเกี่ยวข้อง อย่างน้อยจำนวน 2 ท่าน (Double-Blind Peer Review) ซึ่งทั้งสองฝ่ายจะไม่ทราบว่าแต่ละฝ่ายเป็นผู้ใด และไม่มีส่วนได้เสียกับผู้ตีพิมพ์บทความนั้น รวมทั้ง บทวิจารณ์หนังสือมีการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อย 1 ท่าน
2. บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารเป็นความคิดเห็นของผู้เขียน ไม่ใช่ความคิดเห็นของผู้จัดทำวารสารและไม่ใช้ความรับผิดชอบใด ๆ ของกองบรรณาธิการวารสารศิลปศาสตร์อุตสาหกรรมบริการ

ที่อยู่ โครงการจัดตั้งภาควิชาอุตสาหกรรมบริการและนวัตกรรมภาษา
คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
เลขที่ 1 หมู่ 6 ตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม 73140
โทร. 0-3435-2285 โทรสาร 0-3435-2385 โทรศัพท์ (ภายใน) 3099 , 3976 , 3977
http://dsil.flas.kps.ku.ac.th/sil_journal/index.php

*บทความที่ได้รับการพิจารณาผ่านการพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (Peer Review) ที่มีความรู้ความสามารถในสาขาที่บทความนั้นเกี่ยวข้องกับอย่างน้อยจำนวน 2 ท่าน (Double-Blind Peer Review) ซึ่งทั้งสองฝ่ายจะไม่ทราบว่าแต่ละฝ่ายเป็นผู้ใด และไม่มีส่วนได้เสียกับผู้ตีพิมพ์บทความนั้น รวมทั้ง บทความหนึ่งสัปดาห์มีการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อย 1 ท่าน

**บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารเป็นความคิดเห็นของผู้เขียน มิใช่ความคิดเห็นของผู้จัดทำวารสารและไม่ใช้ความรับผิดชอบใด ๆ ของกองบรรณาธิการวารสารศิลปศาสตร์อุตสาหกรรมบริการ

วารสารศิลปศาสตร์และอุตสาหกรรมบริการ

ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน 2562 Vol. 2 No. 1 January – April 2019

ISSN 2586-9612

บทบรรณาธิการ

วารสารศิลปศาสตร์และอุตสาหกรรมบริการมีนโยบายที่จะตีพิมพ์ปีละ 3 เล่ม โดยเปิดรับบทความจากนักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิและนิสิตนักศึกษาทั้งระดับปริญญาตรี โท และเอก ร่วมส่งบทความเข้ามาตีพิมพ์เผยแพร่ บทความในวารสารในประเด็นเกี่ยวกับอุตสาหกรรมบริการ: การท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคาร ภาษาอังกฤษเพื่ออุตสาหกรรมบริการ ธุรกิจการบิน ธุรกิจประชุม ศิลปศาสตร์ ธุรกิจเรือสำราญ ภาษาและวรรณคดี ภาษาอังกฤษ การแปล ภาษาศาสตร์ประยุกต์ การจัดการ การบัญชี การตลาด รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ ศีลภาสาตร์ ทรัพยากรมนุษย์ และการพัฒนานวัตกรรม (Routine to Research) โดยรับตีพิมพ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ฉบับนี้มีงานวิจัย 5 บทความ ได้แก่ 1) การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของพื้นที่ ตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี 2) อุปสงค์การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 3) การใช้ภาษาจีนขั้นพื้นฐานของผู้ประกอบการชาวไทยบริเวณวัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร 4) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ารับการศึกษาคุณวุฒิตำแหน่งผู้บริหารงานบุคคล กรณีศึกษาศูนย์รับรองคุณวุฒิตำแหน่งผู้บริหารทรัพยากรมนุษย์แห่งสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ซึ่งเป็นบทความที่ทันสมัย และน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง ในนามของกองบรรณาธิการวารสารการบริการและการศิลปศาสตร์และอุตสาหกรรมบริการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อท่านผู้อ่าน นักวิชาการ และผู้สนใจที่ติดตามวารสารของเรา ทำวันนี้ขอฝากผู้อ่านทุกท่านหากท่านใดมีความสนใจจะตีพิมพ์บทความวิจัย บทความวิชาการ ติดต่อได้ที่กองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนามัย ดำเนตร

บรรณาธิการ

สารบัญ

บทความวิจัย / บทความวิชาการ

หน้า

การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของพื้นที่ ตำบลวังยาง อำเภอสรีประจันต์

จังหวัดสุพรรณบุรี

1

เพียงฤทัย เสงี่ยมศิลป์, พลารักษ์ ไชยโย, และ ธง คาเกิด

อุปสงค์การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

12

ทิพานัน สละม่วง, และ ศศิเพ็ญ พวงสายใจ

การใช้ภาษาจีนขั้นพื้นฐานของผู้ประกอบการชาวไทยบริเวณวัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร 22

มาระดี สกุลเอี่ยม, จิราพร เนตรสมบัติผล, และ อัจฉรา แสงสี

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพบริหารงานบุคคล

กรณีศึกษา ศูนย์รับรองคุณวุฒิวิชาชีพนักบริหารทรัพยากรมนุษย์แห่งสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ 30

พรรณธิภา คงเพชร, เลิศชัย สุธรรมานนท์, และ เรือนขวัญ อยู่สบาย

การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของพื้นที่ ตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

The Study of Argo-Tourism Promotion at Wang-Yang, Sri-Prachan, Suphanburi

Received 4 September 2018

Revised 9 October 2018

Accepted 17 October 2018

เพ็ญฤทัย เส่งี่ยมศิลป์ พลากร ไชโย และธง คากิต

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์สุพรรณบุรี

Piengruthai sangiemsilp,

Palarak Chaiyo, and Thong Khamkerd

Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi – Suphanburi Campus

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของ ตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี จากการวิเคราะห์ SWOT Analysis ก่อนเริ่มงานวิจัย ทำให้พบว่าพื้นที่วังยางเป็นพื้นที่ที่ประชากรประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากกว่าร้อยละ 90 โดยเฉพาะการทำนาข้าว ซึ่งชุมชนวังยางเป็นพื้นที่ปลูกข้าวที่เดียวในประเทศไทย ประกอบกับการปลูกพืชหมุนเวียน และการทำสวนอีกหลายชนิด ซึ่งถือว่าเป็นจุดเด่นที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้เป็นอย่างดี แต่ประชากรในชุมชนยังขาดความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างมาก สำหรับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ประชากรในชุมชน ผู้นำชุมชน ราษฎรชาวบ้าน ตัวแทนหน่วยงานภาคเอกชนและภาครัฐในพื้นที่วังยาง และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวเชิงเกษตรในชุมชนวังยาง การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และมีเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งใช้ระยะเวลาในการทำวิจัย 1 ปี นับตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2560 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2561 ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนวังยางมีศักยภาพในการสร้างกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้อย่างหลากหลาย โดยการนำเกษตรกรรมการทำนาข้าวเป็นตัวชูเพื่อสร้างจุดเด่นและสร้างความหลากหลายของกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตร อาทิ กิจกรรมการงม การดำ การปักและแปรรูปข้าว ประกอบกับการท่องเที่ยวตามวิถีชีวิตของคนในชุมชนอีกด้วย ด้วยความหลากหลายของกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจึงทำให้ชุมชนวังยางมองเห็นศักยภาพของชุมชนเองว่ามีศักยภาพเพียงพอที่จะดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้ จึงมีการแต่งตั้งคณะกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนขึ้น และช่วยกันระดมความคิดเห็นในสร้างโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบ 1 วันขึ้น เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจในการเกษตรได้ตลอดทั้งปี

คำสำคัญ: จังหวัดสุพรรณบุรี ชุมชนวังยาง การท่องเที่ยวเชิงเกษตร

Abstract

The purpose of this research was to determine the ways to promote the Agro-Tourism in this area emphasized on the community participatory approach. SWOT Analysis was used in the research origination. It was found that over 90% of the population in Wang-Yang sub-district is agriculture which cultivates the water chestnut as their main product here. Some fruits and vegetables are grown in farms here, too. Wang-Yang is not only the largest area of growing water chestnut in Thailand but it is also the outstanding and fertile land that would be nice to develop to be an agro-tourism place by concentrating on fulfilling the people here with knowledge and experiences in tourism. In this research, a Participatory Action Research (PAR), therefore, the samplings were people in Wang-Yang: the residents, the leaders in community, the community intellectuals, the representatives from private sectors and the government staff who work in this area and the tourists. Focus group, Unstructured Interview and Participant Observation were the research tools used to collect the data along a year (from March 1, 2017 to February 28, 2018). The research results showed that it is possible to say that with the variance of resources and creative tour programs designed by Wang-Yang people, Wan-Yang community has got the high range of potential to motivate, attract and support the tourists to visit along a year.

Keywords: Suphanburi Province, Wang-Yang Community, Argo-Tourism

บทนำ

ต้องยอมรับว่าปัจจุบันนี้ การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการที่สร้างรายได้เป็นตัวเงินให้กับประเทศชาติและประชาชนในทุกระดับอย่างมาก ปัจจุบันการท่องเที่ยวของประเทศไทยได้มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ส่วนหนึ่งเนื่องจากประเทศไทยมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม นอกจากนี้ ยังมีทรัพยากรการท่องเที่ยวอีกประเภทหนึ่งที่กำลังได้รับความนิยมให้เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่น่าสนใจในปัจจุบัน นั่นก็คือ ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางการเกษตร โดยเกษตรกรรมกับประชากรชาวไทยอยู่คู่กันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนี้ เพราะเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักที่สร้างรายได้ให้กับประชากรมาช้านาน เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศไทยเหมาะแก่การเพาะปลูก ทำการเกษตร

แต่ในปัจจุบันผลผลิตทางการเกษตรได้มีการหดตัวลงในทุก ๆ ปี เนื่องจากหลายสาเหตุส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ที่ลดลงจากการทำเกษตรกรรมที่เคยมีมา การท่องเที่ยวเชิงเกษตรจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการสร้างรายได้เพิ่มให้กับเกษตรกร และยังส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยอีกด้วย เนื่องจากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีความเกี่ยวข้องกับภาคการผลิตต่าง ๆ หลากหลายสาขาที่ให้ผลตอบแทนสูง

นายสุรพล จารุงศ์ รองอธิการบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ได้กล่าวว่า การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นนโยบายหนึ่งที่สำคัญของกรมส่งเสริมการเกษตรในการดำเนินงานเพื่อเพิ่มรายได้ และขยายโอกาสให้แก่ประชาชนในภาคเกษตร ซึ่งเป็นการสร้างช่องทางตลาดให้กับชุมชน รวมทั้งการให้บริการนักท่องเที่ยวในลักษณะของที่พัก อาหารและเครื่องดื่ม การให้บริการผู้นำชมท้องถิ่น ซึ่งก่อให้เกิดรายได้โดยตรงจากการจำหน่ายสินค้าทั้งผลผลิตสดและผลิตภัณฑ์แปรรูปได้อีกด้วย (เพียงฤทัย เสงี่ยมศิลป์ และคณะ, 2561)

จังหวัดสุพรรณบุรีเป็นอีกหนึ่งจังหวัดของประเทศไทยที่ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น การทำนาข้าว ไร่ถั่ว และพืชสวน แต่มีพืชเกษตรกรรมอีกชนิดหนึ่งที่มีปลูกเฉพาะในเขตพื้นที่ชุมชนวังยาง อำเภอสรีประจันต์เท่านั้น นั่นก็คือ แห้ว การทำนาแห้วเป็นอาชีพที่ประชากรในชุมชนวังยาง นิยมทำสลับกับการทำนาข้าว สามารถสร้างรายได้ให้คนในชุมชนได้เป็นอย่างดี แต่ในระยะหลังมานี้เกษตรกรของชุมชนวังยางได้รับผลกระทบจากผลผลิตทางการเกษตรที่หดตัวลง จึงทำให้เกษตรกรมีรายได้ที่ลดลงตามมาด้วย ด้วยเหตุนี้คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะเข้าไปช่วยเหลือชุมชน โดยการเข้าไปศึกษาถึงบริบทของพื้นที่ในด้านภูมิศาสตร์ โครงสร้างพื้นฐาน และทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร รวมถึงประเมินศักยภาพของพื้นที่เพื่อหาความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยใช้เกณฑ์การประเมิน 5 ด้าน คือ ความดึงดูดใจ ความสามารถในการเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก และกิจกรรม เพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์ให้เกิดแนวทางการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของชุมชนวังยาง อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ให้มีศักยภาพเพียงพอที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร หรือ ศูนย์การเรียนรู้ทางด้านการเกษตรในอนาคตต่อไปได้ (สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี, 2556; เพียงฤทัย เสงี่ยมศิลป์ และคณะ, 2561)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาบริบทพื้นที่ของ ตำบลวังยาง อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อประเมินศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของ ตำบลวังยาง อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี
3. เพื่อกำหนดแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของ ตำบลวังยาง อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

ทบทวนวรรณกรรม

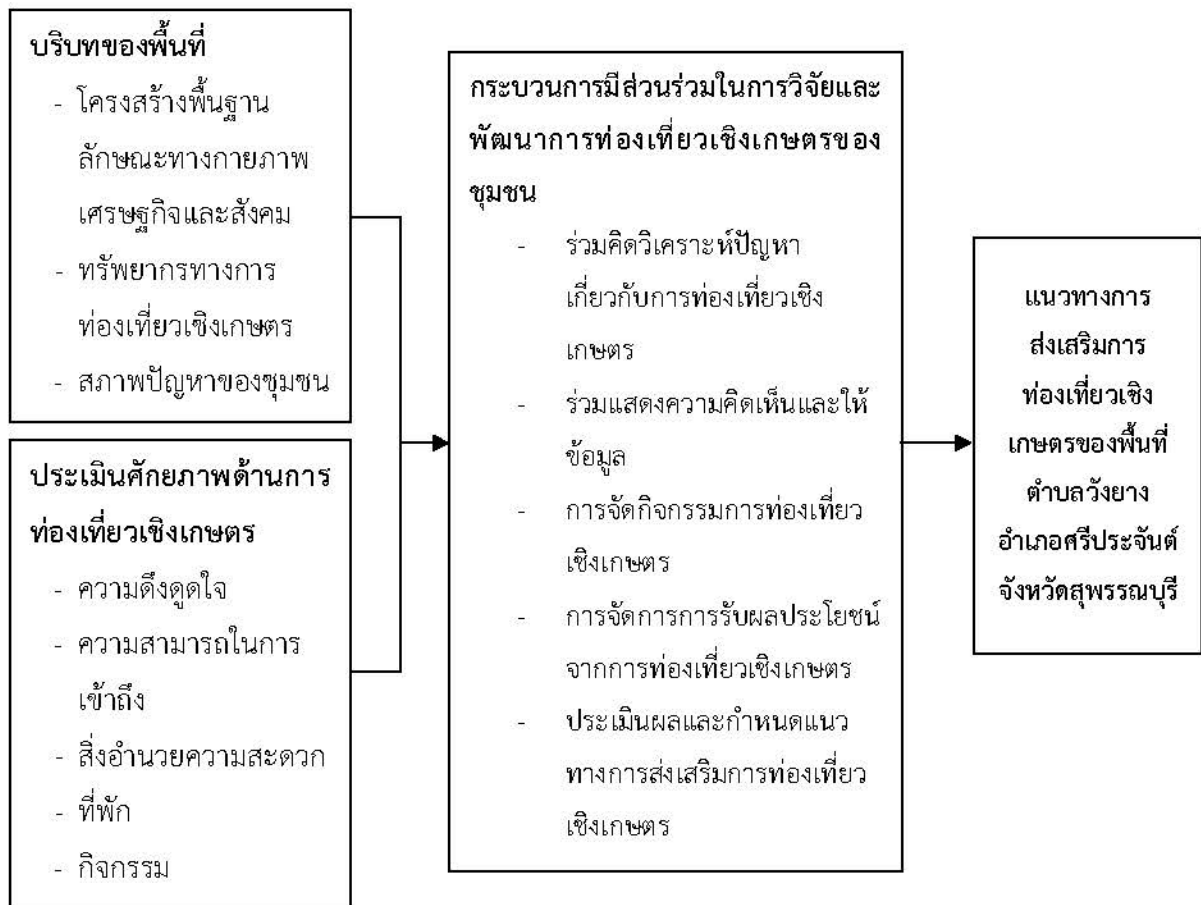
การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง โดยไม่คำนึงว่าระยะทางนั้นจะใกล้หรือไกล และการเดินทางนั้นจะมีการค้างแรมหรือไม่ (กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2547) องค์การสหประชาชาติในคราวประชุมว่าด้วยการเดินทางและท่องเที่ยว ณ กรุงโรม เมื่อปี พ.ศ. 2506 ได้ให้นิยามของการท่องเที่ยวไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมที่มีเจือใจที่เกี่ยวข้ออยู่ 3 ประการ ได้แก่ 1) ต้องมีการเดินทาง 2) ต้องมีสถานการณ์ที่ปลายทางที่ประสงค์จะไปเยี่ยมเยือน และ 3) ต้องมีจุดมุ่งหมายของการเดินทางจากความหมายของการท่องเที่ยวดังกล่าว สรุปว่า การท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ ที่กระทำเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากกิจกรงานประจำ โดยเดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งไม่คำนึงว่าระยะทางใกล้หรือไกล และมีการค้างแรมหรือไม่ และเกี่ยวข้อกันถึงกิจกรรมที่มีเจือใจที่เกี่ยวข้ออยู่ 3 ประการ ได้แก่ 1) ต้องมีการเดินทาง 2) ต้องมีสถานการณ์ที่ปลายทางที่ประสงค์จะไปเยี่ยมเยือน และ 3) ต้องมีจุดมุ่งหมายของการเดินทางสามารถโดยสรุปการท่องเที่ยวแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติการท่องเที่ยวในแหล่ง วัฒนธรรม และการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ (เทพกร ณ สงขลา, 2554; พัทธยมล สือสวัสดิ์ฉนิษฐ์, 2558) ในที่นี้จะนำเสนอรายละเอียดเฉพาะ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรซึ่งเป็นหนึ่งในรูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติการท่องเที่ยวเชิงเกษตร หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังพื้นที่เกษตรกรรม สวนเกษตร วนเกษตร สวนสมุนไพร พาร์มปศุสัตว์และสัตว์เลี้ยง ที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการดำเนินกิจกรรมและการท่องเที่ยวในด้านเกษตรกรรม เพื่อให้ได้ความรู้ได้ประสบการณ์ใหม่ ๆ บนพื้นฐานความรับผิดชอบ และมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของพืชผล ไร่นา และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกร ทำให้เกิดการเรียนรู้ด้านการเกษตรและวิถีการดำรงชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และเป็นการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดการเรียนรู้ทำให้เกิดประโยชน์ก่อให้เกิดรายได้ต่อชุมชน (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 2544) และต้องมีองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางการเกษตร ได้แก่ ดิน น้ำ พันธุ์สัตว์ องค์การท้องถิ่นความรู้ทางการเกษตร เครื่องมือเครื่องใช้ 2) ตลาดนักท่องเที่ยว ได้แก่ ประชาชนและเกษตรกร ที่สนใจหาความรู้ด้านเกษตรเพื่อพัฒนาอาชีพ และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่สนใจในการท่องเที่ยวธรรมชาติและกิจกรรมการเกษตร เรียนรู้วิถีชีวิตของเกษตรกร และ 3) การบริการการท่องเที่ยว ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการแก่นักท่องเที่ยว ได้แก่ ข้อมูล การบริการนำเที่ยว และที่พัก (จินดา ขลิบทอง, 2559)

แนวคิดเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม นักวิชาการด้านการพัฒนาจำนวนมากให้ความเห็นว่าความช่วยเหลือทั้งด้านบุคลากรวิชาการและทรัพยากรจากภายนอกเข้าไปเพียงฝ่ายเดียวนั้นไม่เพียงพอที่จะแก้ไขปัญหาของชุมชนให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนาได้ เพราะการแก้ปัญหาและการพัฒนาชุมชนจะบังเกิดผล เมื่อมีการเรียนรู้ร่วมกันจากการกระทำของนักพัฒนาและประชาชนที่อยู่ในชุมชนนั้น ๆ โดยมีประชาชนเป็นผู้กระทำ (Actor) ในการพัฒนามิใช่เป้าหมายหรือผู้ถูกกระทำในกระบวนการดังกล่าว การเรียนรู้ร่วมกันผ่าน

การดำเนินงานพัฒนาจะก่อให้เกิด “ปัญญา” และ “พลัง” ในการก้าวผ่านความยากลำบากในการแก้ไขปัญหาและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นในชุมชนได้อย่างมั่นคง ในการพัฒนายุคปัจจุบัน โดย Edgardo T. Valenuela (1998) ได้ชี้ประเด็นสำคัญของการมีส่วนร่วมว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต้องสร้างขึ้นบนรากฐานที่ยึดมั่นว่าประชาชนเป็นผู้มีอำนาจที่แท้จริงไม่ใช่รัฐ จึงต้องยึดมั่นในหลักการ ดังนี้ 1) ประชาชนจะต้องมีความเคารพในตนเอง 2) ประชาชนจะต้องมีเสรีภาพจะรวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มองค์กรและทำการเคลื่อนไหว 3) ประชาชนจะต้องเป็นเจ้าของและควบคุมดูแลทรัพยากรและกิจกรรมของพวกเขาและ 4) ประชาชนจะต้องมีเสรีภาพจะเลือกและมีสิทธิที่จะปฏิเสธ จากการศึกษาเทคนิคและวิธีการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วมของผู้วิจัยเทคนิคที่จะใช้ในการวิจัยที่เหมาะสมที่สุดกับงานวิจัยครั้งนี้ คือเทคนิควิจัยเชิงปฏิบัติแบบมีส่วนร่วม PAR และได้เลือกเอากระบวนการ AIC และ Mind Mapping มาร่วมใช้ประกอบการวิจัย (จินตวิรี เกษมสุข, 2561; จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า, วิรุณ ตั้งเจริญ, พงษ์สิทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ, และวิชัย วงษ์ใหญ่, 2556)

แนวคิดการพัฒนากองท้องที่ยาวอย่างยั่งยืน แนวคิดในแนวทางการพัฒนากองท้องที่ยาวอย่างยั่งยืนสามารถมุ่งเน้น ได้แก่ 5 แนวทางด้วยกัน คือ แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน แนวทางการพัฒนารูปแบบการท้องที่ยาว เส้นทางกิจกรรม แนวทางการพัฒนาทางการตลาดการท้องที่ยาว แนวทางการพัฒนาขีดความสามารถในการให้บริการท้องที่ยาวในชุมชนและแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรการท้องที่ยาว ซึ่งแนวทางทั้งหมดนี้อยู่บนพื้นฐานความต้องการของชุมชนและความต้องการของนักท้องที่ยาวแนวคิดที่เกี่ยวข้องซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเห็นนักวิชาการหลายท่าน (พจนา สอนศรี, 2546; บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548; รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร, 2558; รัศมี อ่อนปรีดา, 2558) และมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนากองท้องที่ยาวลักษณะเดียวกัน ถ้าหากแนวทางการพัฒนากองท้องที่ยาวตั้งอยู่บนพื้นฐานความต้องการของชุมชนหรือปัญหาของชุมชน มีการนำเอาแนวคิดที่เหมาะสมผสมผสานกับสถานการณ์ปัจจุบัน ความต้องการนักท้องที่ยาว นโยบายที่เกี่ยวข้อง ลักษณะทางภูมิศาสตร์และทรัพยากรทางการท้องที่ยาวมาเป็นทรัพยากรทางการท้องที่ยาว มาเป็นองค์ประกอบในการพิจารณาแนวทางการพัฒนากองท้องที่ยาวแล้วก็สามารถนำไปสู่การพัฒนากองท้องที่ยาวอย่างยั่งยืนได้ ทั้งนี้การพัฒนาของชุมชนใด ๆ นั้นจำเป็นต้องอยู่บนพื้นฐานของการพึ่งพาตนเอง จึงจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้ ความยั่งยืนจึงเป็นวิสัยทัศน์หลักที่ทุกชุมชนพึงมุ่งไปในกระบวนการพัฒนาสังคมของตนเอง ดังนั้น การที่ชุมชนจะพัฒนาไปได้ ชุมชนจำเป็นต้องรู้จักตนเองเสียก่อน นั่นคือ ชุมชนต้องรู้จักวิเคราะห์สังคมของตนปรากฏการณ์ใด ๆ จะมีความหมายอย่างไรย่อมขึ้นอยู่กับคนที่มองคนแต่ละชุมชนหรือสังคมจะสร้างโลกของตนขึ้นมา แล้วมีวิธีการดำเนินชีวิตตามแนวที่ตนสร้างขึ้น ดังนั้น การที่รู้ว่าสังคมใดมีลักษณะอย่างไรหรือจะเข้าใจสังคมใดจะต้องมองสังคมนั้นด้วยสายตาของคนในสังคมเอง การพัฒนากองท้องที่ยาวก็เช่นกัน ควรเริ่มที่ชุมชนก่อนให้ชุมชนเป็นผู้กำหนดทิศทางการท้องที่ยาวของชุมชนของตนเอง (จิระนันท์ ทองสมัคร, 2556; สุเทพ สิงห์มาพะ, 2560)

กรอบแนวคิดงานวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของพื้นที่ ตำบลวังยาง อำเภอ ศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative approach) ซึ่งมีเครื่องมือวิจัย รวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของพื้นที่ชุมชนวังยาง ดังนี้

1. ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน ตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี
2. หน่วยงานภาครัฐในจังหวัดสุพรรณบุรีที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
3. หน่วยงานภาคเอกชนในจังหวัดสุพรรณบุรีที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
4. นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวเชิงเกษตรในชุมชนวังยาง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยที่นำมาใช้ในการศึกษา คือ ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action research - PAR) และแบ่งการศึกษาตามวัตถุประสงค์ โดยสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาบริบทพื้นที่ของตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

1.1 จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร รวมถึงการศึกษางานวิจัย โดยการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1.2 จากการสำรวจเชิงพื้นที่ในตำบลวังยาง โดยชุมชนวังยางทำการสำรวจพื้นที่ของชุมชนตนเอง ร่วมกับคณะผู้วิจัย ซึ่งประกอบด้วย ตัวแทนแต่ละหมู่บ้าน 9 คน ผู้นำชุมชน 2 คน ตัวแทนภาคเอกชน 2 คน และตัวแทนภาครัฐ 2 คน รวมทั้งสิ้น 15 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง และใช้เครื่องมือการสังเกตแบบมีส่วนร่วม โดยทำการสำรวจทรัพยากรทางการท่องเที่ยวเส้นทางการคมนาคม รวมถึงปัญหาของชุมชน และทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและการจำแนกและจัดระบบข้อมูล

1.3 จากการจัดสนทนากลุ่มร่วมกันระหว่างชุมชน ผู้ที่เกี่ยวข้องและคณะผู้วิจัย เพื่อช่วยกันค้นหาอัตลักษณ์และทรัพยากรทางการท่องเที่ยวของชุมชนวังยาง ร่วมกับการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จากตัวแทนผู้นำแต่ละหมู่บ้าน 9 คน ผู้นำชุมชน 2 คน ตัวแทนภาคเอกชน 2 คน และตัวแทนภาครัฐ 2 คน รวมทั้งหมดจำนวน 15 คน และทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการจำแนกและจัดระบบข้อมูล

2. การประเมินศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี จะใช้เกณฑ์การประเมิน 5 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย ความดึงดูดใจ ความสามารถในการเข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก และกิจกรรม โดยจะแบ่งการประเมินศักยภาพออกเป็น 2 ช่วง จาก 2 กลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

2.1 ทำการประเมินศักยภาพโดยชุมชนเป็นผู้ประเมินตนเอง ซึ่งกระบวนการนี้จะเกิดขึ้นหลังจากที่ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชนวังยาง ช่วยกันวิเคราะห์หาบริบทพื้นที่ของชุมชนในด้านต่าง ๆ จนได้กำหนดเป็นร่างเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตรขึ้น และทำการทดลองท่องเที่ยวตามเส้นทางที่ร่างไว้ แล้วจึงดำเนินการประเมินศักยภาพโดยชุมชนประเมินตนเอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินในครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 20 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยใช้เครื่องมือการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสนทนากลุ่มในการเก็บข้อมูล และทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์สรุปอุปนิสัย

2.2 ทำการประเมินศักยภาพโดยกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวเชิงเกษตรในชุมชน ขั้นตอนนี้จะเกิดหลังจากชุมชนประเมินศักยภาพตนเอง และปรับปรุงแก้ไขเส้นทางหรือกิจกรรมทางการท่องเที่ยวให้ดีขึ้นตามที่ผลการประเมิน แล้วเปิดรับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่สนใจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินในครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 30 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก และใช้เครื่องมือการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ และทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการจำแนกและจัดระบบข้อมูล

3. นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินศักยภาพทั้ง 5 ด้าน มาประกอบกับข้อมูลบริบทพื้นที่ที่ได้การศึกษาเบื้องต้น เพื่อทำการกำหนดแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของชุมชนวังยาง โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่มของคณะกรรมการเพื่อการท่องเที่ยวของชุมชนวังยางที่ได้รับการแต่งตั้งร่วมกับกับคณะผู้วิจัย (รศยานภิศ พลเสาศี, เบญจวรรณ ถนอมชยธวัช, และ ดลปภัฏ ทรงเลิศ, 2561)

สรุปผลการวิจัย

พื้นที่ชุมชนวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี มีบริบทพื้นที่ที่สามารถนำมาพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้ เนื่องจากมีแหล่งทรัพยากรทางธรรมชาติและรูปแบบการทำการเกษตรที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว คือ การทำนาหั่ว ซึ่งสามารถนำมาสร้างให้เกิดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้หลากหลายและเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้วิถีชีวิตของเกษตรกรได้อย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะกิจกรรมที่เกี่ยวกับหั่ว ซึ่งสามารถเริ่มกิจกรรมได้ตั้งแต่การเพาะปลูก เก็บเกี่ยว การจำหน่าย และการแปรรูป ร่วมกับกิจกรรมนั่งรถอีแต่นม นานาเผือก สวนผักและผลไม้ การเรียนรู้ภูมิปัญญาทางเกษตรของเกษตรกรในชุมชนวังยาง

จากการประเมินศักยภาพทางการท่องเที่ยวทั้ง 5 ด้าน พบว่า ศักยภาพที่เด่นชัดของชุมชนวังยาง คือ ศักยภาพด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและศักยภาพด้านความดึงดูดใจ เนื่องจากมีพืชเกษตรกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนอย่าง “หั่ว” ซึ่งถือว่าเป็นพืชที่หายากและเรียนรู้วิถีการทำการเกษตรได้ยากในประเทศไทย ลำดับต่อมา คือ ศักยภาพด้านที่พัก ที่มีเพียงที่พักขนาดเล็ก และสิ่งอำนวยความสะดวกยังไม่ครบครันมากนัก ในพื้นที่ชุมชนวังยางยังขาดที่พักประเภทโฮมสเตย์ที่สามารถเข้าพักเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนได้อย่างใกล้ชิดสำหรับ ศักยภาพด้านความสามารถในการเข้าถึงในทางกายภาพนั้นชุมชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย เพราะอยู่ติดกับถนนหมายเลข 340 ซึ่งเป็นถนนสายหลักจากกรุงเทพมหานครมุ่งสู่ภาคเหนือของประเทศไทย แต่สิ่งที่ยังต้องปรับปรุง คือ การเชื่อมโยงเส้นทางภายในชุมชน เพื่อไม่ให้เกิดความซับซ้อนในการเดินทางของโปรแกรมและความปลอดภัยในการเดินทาง รวมถึง การจัดให้มีป้ายหรือแผนที่บอกเส้นทางการท่องเที่ยวที่ชัดเจนมากขึ้น สำหรับศักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เนื่องจากชุมชนเพิ่งเริ่มพัฒนาตนเองสู่การท่องเที่ยวจึงทำให้ขาดศักยภาพด้านนี้อยู่มาก ซึ่งได้แก่ จุดการให้บริการข้อมูลท่องเที่ยว ห้องน้ำ ร้านอาหารและเครื่องดื่ม และยานพาหนะสำหรับนำชมในชุมชน เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ชุมชนจะต้องช่วยกันพัฒนาเพื่อรองรับและให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

สำหรับแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของชุมชนวังยาง ได้ข้อสรุป ดังนี้

1. ชุมชนมีความเห็นร่วมกันในการกำหนดรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งจะเน้นกระบวนการการทำนา “หั่ว” ที่เป็นผลผลิตทางการเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์และสร้างรายได้หลักให้กับคนในชุมชน ภายใต้สโลแกนในการจัดการท่องเที่ยวว่า “สมหวัง@วังยาง” โดยมีเป้าหมายร่วมกัน ดังนี้

- เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาชีพเกษตรกรรม โดยมีการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นอาชีพเสริมและเป็นช่องทางในการสร้างรายได้เสริมแก่คนในชุมชน

- มุ่งเน้นการจัดการท่องเที่ยวชุมชนแบบยั่งยืน โดยเน้นการจัดการท่องเที่ยวด้วยชุมชนเอง ลดการดำเนินการแบบรอยคองงบประมาณจากรัฐบาล ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรต่าง ๆ ในชุมชน และสร้างจิตสำนึกรักและภูมิใจในความเป็นตัวตนให้กับคนในชุมชน โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชน

2. การดำเนินงานเพื่อกำหนดแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของชุมชนวังยาง ขับเคลื่อนโดยกลุ่มคณะกรรมการท่องเที่ยวชุมชนวังยาง ที่จัดตั้งโดยชุมชนเอง ตามคำสั่งเทศบาลตำบลวังยาง ที่ 221/2560 ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2560 โดยมีคณบดีวิจัย เป็นที่ปรึกษาด้านวิชาการ คณะทำงานฯ ได้กำหนดแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของชุมชนวังยางไว้ ดังนี้

- 1) การเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ในชุมชน เช่น
 - การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
 - การจัดทำแผนรองรับป้องกันปัญหาหรือผลกระทบที่เกิดจากการจัดการท่องเที่ยว เช่น การกำจัดขยะและสถานประกอบการ
 - การพัฒนาด้านการบริการต่าง ๆ เช่น การต้อนรับและให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว
- 2) การฟื้นฟูองค์ความรู้และภูมิปัญญาเกี่ยวกับแก้ว และข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน
- 3) การสื่อความหมายการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมในชุมชนตำบลวังยาง
- 4) การจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวนำร่อง ผลจากงานวิจัยในครั้งนี้ คณะทำงานได้จัดโปรแกรมการท่องเที่ยวนำร่อง 1 วัน แบบไม่พักค้างคืน โดยทดลองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มวัยรุ่น และวัยเกษียณ ทำให้ชุมชนเห็นข้อดีและข้อเสีย และจุดบกพร่องในระหว่างการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ทำให้ชุมชนมีแผนงานที่จะปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายตามกลุ่มของนักท่องเที่ยว แต่ไม่ขัดต่ออัตลักษณ์ เป้าหมายและศักยภาพของชุมชน
- 5) การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากชุมชน ได้แก่ ผลผลิตการเกษตรและงานหัตถกรรมจักสาน

ข้อเสนอแนะ

ชุมชนวังยางเป็นชุมชนเกษตรกรรมที่พัฒนาตนเองสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ดังนั้น การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของชุมชนวังยางให้สัมฤทธิ์ผลนั้นจะต้องมีการพัฒนาอีกหลายด้าน ดังข้อเสนอแนะต่อไปนี้

1. คณะกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนควรมีการประเมินผลการดำเนินงาน ด้านจำนวนนักท่องเที่ยว ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว และรายได้ในรอบระยะ 3 เดือน 6 เดือน และ 12 เดือน เพื่อปรับปรุงแก้ไขจุดที่บกพร่องได้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
2. จัดทำแผนพัฒนากระบวนการพัฒนากลไกและเครือข่ายการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวของชุมชน
3. จัดทำแผนพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลในชุมชนและวิธีการสื่อความหมาย
4. จัดทำแผนการสร้างกลุ่มโฮมสเตย์ภายในชุมชนและยกระดับสู่มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยนี้สามารถดำเนินงานได้และสำเร็จไปได้ด้วยดี โดยได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ประจำปี 2560 สัญญาเลขที่ RDG60A0002/08 และได้รับความกรุณาจาก รศ.ดร.อรัญ รวยอาจิณ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นที่ปรึกษาแก่คณะผู้วิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิของสำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอขอบพระคุณ คุณพิชิต รุ่งเรืองด้วยบุญ (นายกเทศมนตรีตำบลวังยาง) ที่ให้ความอนุเคราะห์แก่คณะผู้วิจัยในการเข้าเก็บและรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ของตำบลวังยาง คุณสงบ ลาภปัญญา (รองนายกเทศมนตรีตำบลวังยาง) และคุณวิชญ์ เขตชูสุวรรณ (หัวหน้าฝ่ายป้องกันและรักษาความสงบเทศบาลตำบลวังยาง) เป็นผู้ให้ข้อมูลพร้อมทั้งช่วยประสานงานในทุก ๆ ด้านในการทำงานร่วมกับชุมชน และขอขอบพระคุณประชาชนในชุมชนวังยางทุกคนที่กรุณาให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2547). *การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ปี 2547 โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร*. เอกสารประกอบการฝึกอบรม ระหว่างวันที่ 24 - 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2547. (อัดสำเนา).
- จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า, วิรุณ ตั้งเจริญ, พงษ์ศักดิ์ ศุภเศรษฐศิริ, และวิชัย วงษ์ใหญ่. (2556). การมีส่วนร่วมของชุมชนเมืองในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม: กรณีศึกษาชุมชนลาดพร้าว. *วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ*, 14(2), 35-48.
- จินดา ขลิบทอง. (2559). แนวทางการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนจังหวัดนนทบุรี. *International Thai Tourism Journal*, 12(2), 59-59.
- จินตวีร์ เกษมสุข. (2561). แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 26(50), 169-186.
- จิระนันท์ ทองสมัคร. (2556). การท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์: ทิศทางของการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. *Journal of Thai Hospitality and Tourism*, 8(2), 91-104.
- ณัฐพงษ์ ฉายแสงประทีป. (2557). รูปแบบและกระบวนการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงเกษตร. *Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and arts)*, 7(3), 310-321.
- เทพกร ณ สงขลา. (2554). การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยชุมชน: กรณีศึกษาท่องเที่ยวเชิงเกษตรข้างกลางจังหวัดนครศรีธรรมราช. *Journal of Business, Economics and Communications*, 6(2), 1-12.
- ธารทิพย์ ขาวผ่องอำไพ และธีรศักดิ์ อุ่นอารมณ์เลิศ. (2553). ผลที่เกิดจากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีต่อสุขภาวะทางสังคมของคนในชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม. *Silpakorn*

Educational Research Journal, 1(2), 100-113.

- นรินทร์ สังข์รักษา, สมบูรณ์ ยืนยงสุวรรณ, และณัฐธยาน์ ตั้งถาวรสกุล. (2560). การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรชุมชนบ้านดงเย็นในพื้นที่พิเศษเมืองโบราณอุทอง. *Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and arts)*, 10(2), 2161-2172.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). *การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: บริษัท เพรสแอนด์ ดีไซน์ จำกัด.
- พจนา สวนศรี. (2546). เอกสารการสอนชุดวิชา หน่วยที่ 8-15 การจัดการนันทนาการและการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พัทธยมล สือสวัสดิ์วิชัย. (2558). ต้นแบบการบริหารจัดการธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพในภาคตะวันออกของประเทศไทย. *Silpakorn University Journal*, 35(1), 103-124.
- เพียงฤทัย เสี่ยงศิลป์ และคณะ. (2561). การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของพื้นที่ ตำบลวังยาง อำเภอกะปงจังหวัดสุพรรณบุรี (รายงานการวิจัย).
- รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร. (2558). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อความยั่งยืน: โครงการหลวงปางตะ. *Suranaree Journal of Social Science*, 9(1), 19-35.
- รศยานภิศ พละศึก, เบญจวรรณ ฌนอมชยธวัช, และ ดลปภัฏ ทรงแเลิศ. (2561). การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม: กระบวนการพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพชุมชนอย่างมีส่วนร่วม. *วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้*, 5(1), 211-223.
- รัศมี อ่อนปรีดา. (2558). การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดราชบุรี และสมุทรสงคราม. *Academic Journal Phranakhon Rajabhat University*, 6(1), 135-145.
- สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี. (2556). *แผนพัฒนาจังหวัด 4 ปี พ.ศ. 2558 – 2561 จังหวัดสุพรรณบุรี*.
- สุจิตราภรณ์ จุสปาโล. (2558). การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยชุมชนบ้านบางเหริ่งใต้อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร*, 35(2) : 89-103.
- สุเทพ สิงห์ชาพะ. (2560). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในมุมมองของผู้ประกอบการท่องเที่ยวและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลกมลา อำเภอกะปง จังหวัดภูเก็ต. *Journal of Humanities and Social Sciences, Rajapruk University*, 3(2), 127-136.

References

- Edgardo, T. Valenuela. (1998). *People-Centered Sustainable Development*. In Valenuela, Edgardo T. (ed.) *People's Participation and Environmentally Sustainable Development*, The Asian NGO Coalition for Agrarian Reform and Rural Development (ANGOC), Indonesia.

อุปสงค์การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

Tourism Demand for Chiang Mai of International Tourists

Received 10 September 2018

Revised 16 October 2018

Accepted 23 October 2018

ทิพานัน สละม่วง และศศิเพ็ญ พวงสายใจ

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์อุปสงค์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยใช้ข้อมูลสถิติรายปีของนักท่องเที่ยวจาก 20 ประเทศที่เข้ามาในประเทศไทยมากที่สุดในปี พ.ศ.2559 ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2538-2559 และประมาณค่าแบบจำลองด้วยวิธี Panel Fixed Effect (within) regression with Driscoll and Kraay standard errors พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวต่างชาติ คือ รายได้ของนักท่องเที่ยว และวิกฤตการณ์โรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 และเพื่อศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจในการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ของนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยใช้แบบสอบถามในการสำรวจนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 400 คน และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ของนักท่องเที่ยวด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจ คือ ความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว ความหลากหลายของอาหารและเครื่องดื่ม ความคุ้มค่าต่อราคาของที่พัก ความเป็นมิตรของชาวเชียงใหม่ การคมนาคม ความปลอดภัย ประสบการณ์ในการท่องเที่ยวเชียงใหม่ จำนวนปัญหาที่พบ และจำนวนผู้ร่วมเดินทาง

คำสำคัญ: อุปสงค์การท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ เชียงใหม่ ประเทศไทย

Abstract

This research aimed to analyze the factors affecting tourism demand for Thailand of international tourists by using the annual statistical data, from 1995 to 2016, on international inbound tourists from the top 20 countries in 2016 and estimating the model by panel fixed effect (within) regression with Driscoll and Kraay standard errors. It showed that the factors affecting tourism demand were tourists' income and the 2009 flu pandemic. In addition, the research investigated behaviors and satisfaction of international tourists in Chiang Mai by using

questionnaires to a sample of 400 tourists in order to analyze the factors effecting tourist satisfaction by using ordinary least squares. It found that the beauty of tourist attractions, a variety of food and beverage options, value-based accommodation, hospitality of local people, transportation and security, tourist experience, obstacles and traveling companion were the factors affecting tourist satisfaction in Chiang Mai.

Keywords: tourism Demand, international tourists, Chiang Mai, Thailand

บทนำ

การท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นอย่างมาก หลังจากเกิดวิกฤตการณ์ต้มยำกุ้ง ในปี พ.ศ. 2540 (มิ่งสรรพ ขาวสอาด และอักรพงศ์ อ้นทอง, 2557) ภาคการท่องเที่ยวกลายเป็นส่วนสำคัญที่สร้างรายได้ให้กับประเทศ และกระตุ้นเศรษฐกิจให้ดีขึ้นในเวลาประเทศประสบกับปัญหาวิกฤตการณ์ต่าง ๆ อยู่เสมอ โดยรายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ซึ่งในปี พ.ศ. 2559 ประเทศไทยมีรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 1,633,155 ล้านบาท (ศูนย์วิจัยตลาดการท่องเที่ยว, 2561) จากรายได้รวมจากการท่องเที่ยวทั้งหมด 2,515,258 ล้านบาท (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2560) แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเป็นส่วนสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับการท่องเที่ยวของประเทศไทย การที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้นนั้น ส่วนหนึ่งเกิดจากการขยายตัวของเศรษฐกิจ ทำให้คนมีรายได้เพิ่มขึ้น จึงมีการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น การศึกษาถึงอุปสงค์การท่องเที่ยวไทยในระยะยาวของ อักรพงศ์ อ้นทอง และมิ่งสรรพ ขาวสอาด (2554) พบว่าในตลาดนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความยืดหยุ่นต่อรายได้สูง ดังนั้น เมื่อเศรษฐกิจดี นักท่องเที่ยวมีรายได้เพิ่มขึ้นก็จะมาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตามเมื่อมีวิกฤตการณ์เกิดขึ้น นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามาในประเทศไทยจะมีจำนวนลดลง ดังเช่น การแพร่ระบาดของโรคซาร์ส (SARS) ในปี พ.ศ. 2546 พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของประเทศไทยลดลงร้อยละ 7.4 หรือเหตุการณ์การรัฐประหารในประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2557 พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของประเทศไทยลดลงร้อยละ 6.6 (ศูนย์วิจัยตลาดการท่องเที่ยว, 2561) แสดงให้เห็นว่าวิกฤตการณ์ต่าง ๆ มีผลกระทบต่อการเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ และจังหวัดเชียงใหม่ถือเป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย โดยข้อมูลสถิติด้านการท่องเที่ยวจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2560) พบว่า จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวและมีรายได้จากการท่องเที่ยวมากที่สุดของภาคเหนือ และเป็นอันดับที่ 4 ของประเทศ ในปี พ.ศ. 2559 แต่รายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่ยังเป็นรายได้ที่มาจากนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในขณะที่รายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดที่มีรายได้สูงสุดติด 5 อันดับแรกของประเทศ อีก 4

จังหวัดส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่มาจากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ แสดงให้เห็นว่าตลาดนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเป็นกลุ่มเป้าหมายที่น่าสนใจ และเป็นโอกาสสำหรับการสร้างรายได้ให้กับจังหวัดเชียงใหม่เพิ่มขึ้น การศึกษาถึงพฤติกรรม และความพึงพอใจในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ จะทำให้ทราบถึงความต้องการของนักท่องเที่ยว และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมากขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติทั้งอุปสงค์การท่องเที่ยวในภาพรวม และในระดับปัจเจกบุคคล เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยทางด้านวิกฤตการณ์ภายในประเทศที่จะส่งผลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวด้วย พร้อมทั้งศึกษาถึงพฤติกรรมและความพึงพอใจในการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ให้สามารถสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น และสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติให้เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่เพิ่มมากขึ้น (อารียา ไชยทิพย์, 2553)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์อุปสงค์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจในการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

ประโยชน์ที่ได้รับ

สามารถนำข้อมูลและผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการปรับปรุง วางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ให้มีประสิทธิภาพ และกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนากิจกรรมและบริการในการท่องเที่ยวให้ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ตรงจุดเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้กับจังหวัดเชียงใหม่เพิ่มมากขึ้น

ทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีอุปสงค์การท่องเที่ยว อุปสงค์การท่องเที่ยว (Tourism Demand) หมายถึง ความต้องการซื้อหรือความต้องการเดินทางของนักท่องเที่ยวในการที่จะใช้บริการผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ณ แหล่งท่องเที่ยว หรือสถานที่ท่องเที่ยว โดยที่นักท่องเที่ยวต้องมีความต้องการซื้อและมีความสามารถจ่ายค่าบริการตามที่กำหนดไว้ได้ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับราคาค่าบริการท่องเที่ยวและรายได้ของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ กฎแห่งอุปสงค์ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้ถูกกล่าวไว้ว่า ปริมาณนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะมีความสัมพันธ์กับ

อัตราค่าบริการของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวดังกล่าว นั่นคือ หากอัตราค่าบริการของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวลดลง ปริมาณของนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้น ในทางกลับกัน หากอัตราค่าบริการของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นปริมาณของนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจะลดลง (อัศรพงศ์ อันทอง, 2554)

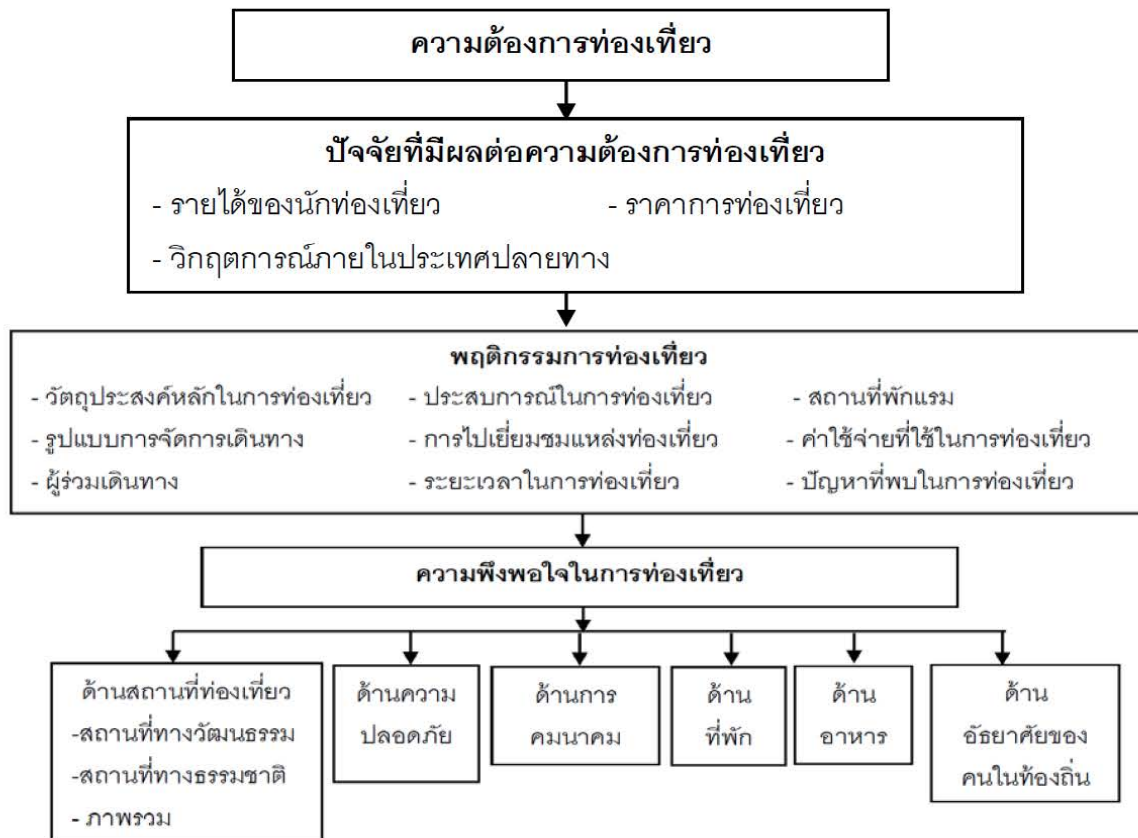
แนวคิดตามแบบจำลองคุณลักษณะ Lancaster (1966) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับแบบจำลองคุณลักษณะ (Characteristic Model) ว่าในการตัดสินใจบริโภคสินค้าของผู้บริโภคตามทฤษฎีการเลือกบริโภคตามหลักวิชา เศรษฐศาสตร์จุลภาคนั้น ผู้บริโภคไม่ได้บริโภคที่ตัวสินค้าโดยตรง หากแต่ผู้บริโภคจะบริโภคตัวคุณลักษณะของสินค้านั้น ๆ โดยคุณลักษณะดังกล่าว ประกอบไปด้วยปัจจัยเชิงคุณภาพ (Quality) หรือคุณลักษณะ (Attribute) ของสินค้าทำให้อรรถประโยชน์ของผู้บริโภคเกิดขึ้นอย่างสุ่ม (Random Utility) ซึ่งคุณลักษณะของสินค้าหรือบริการแบ่งออกเป็น คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจ (Relevant Characteristics) และคุณลักษณะที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจ (Irrelevant Characteristics) ในการพิจารณาการตัดสินใจเลือกของผู้บริโภคจะพิจารณาเฉพาะคุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้บริโภคเท่านั้น เนื่องจากคุณลักษณะดังกล่าวเป็นเงื่อนไขสำคัญ (Key Characteristics) ที่ผู้บริโภคใช้ตัดสินใจเลือกหรือไม่เลือกบริโภคสินค้าหรือบริการนั้น ๆ (Kaosa-ard, Bezic, and White, 2013) ทั้งนี้ คุณลักษณะต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถนำไปเป็นตัวแปรกำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวระหว่างประเทศได้ตามแนวคิดของแบบจำลองคุณลักษณะ (Characteristic Model) สามารถแยกออกเป็นหมวดหมู่ได้หลายหลายลักษณะ ได้แก่ 1) สภาพภูมิอากาศ เช่น อุณหภูมิ 2) ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ทะเลสาบ 3) สิ่งก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐาน เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ไฟฟ้าและน้ำประปา 4) สถานที่บันเทิงและพักผ่อนหย่อนใจ เช่น สวนสัตว์ 5) วัฒนธรรม เช่น เทศกาลประจำท้องถิ่น รวมไปถึงสภาพเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม เช่น ภาษา ศาสนา และการเมือง เป็นต้น (Ashworth and Goodall, 2013; คมคิด ชัชวราภรณ์, ธรา อังสกุล, และจิตติมนต์ อังสกุล, 2555)

สมมติฐานการวิจัย

ข้อสมมติฐานของอุปสงค์การท่องเที่ยว คือ เมื่อนักท่องเที่ยวมีรายได้เพิ่มขึ้น ราคาการท่องเที่ยวลดลง และไม่มีวิกฤตการณ์เกิดขึ้นในประเทศปลายทาง นักท่องเที่ยวจะมีอุปสงค์ในการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

ข้อสมมติฐานของความพึงพอใจในการท่องเที่ยว คือ นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชาย มีอายุน้อย มีรายได้สูง ยังไม่เคยไปเที่ยวประเทศหรือเมืองนั้น มีระยะเวลาในการท่องเที่ยวมาก มีผู้ร่วมทางจำนวนน้อย เสียค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่ำ ไม่พบปัญหาในการท่องเที่ยว และมีความคิดเห็นว่าประเทศหรือเมืองที่ไปท่องเที่ยวมีสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงาม มีความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว มีการคมนาคม (รถโดยสาร) ที่ดี สถานที่พักผ่อนมีความคุ้มค่าสมกับราคา อาหารและเครื่องดื่มมีความหลากหลาย และคนในท้องถิ่นมีความเป็นมิตร นักท่องเที่ยวจะมีความพึงพอใจในการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

อุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางไปยังประเทศใด ขึ้นอยู่กับปัจจัยรายได้ของนักท่องเที่ยว ราคาการท่องเที่ยว และวิกฤตการณ์เกิดขึ้นภายในประเทศของประเทศปลายทาง โดยนักท่องเที่ยวที่เข้าไปท่องเที่ยวในประเทศใดหรือเมืองใด ย่อมมีพฤติกรรมและความพึงพอใจในการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “อุปสงค์การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative approach) ซึ่งมีวิธีวิทยาการวิจัย รวมถึงการวิเคราะห์ผลการวิจัย ดังนี้

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรของการวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยว คือ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยกลุ่มตัวอย่างจะใช้ข้อมูลสถิติรายปีของนักท่องเที่ยวจาก 20 ประเทศที่เข้ามาในประเทศไทยมากที่สุดในปี พ.ศ. 2559 คือ ประเทศจีน มาเลเซีย เกาหลี ญี่ปุ่น ลาว อินเดีย อังกฤษ สิงคโปร์ รัสเซีย สหรัฐอเมริกา

เยอรมัน เวียดนาม ออสเตรเลีย ฮังการี ฝรั่งเศส กัมพูชา อินโดนีเซีย สหภาพเมียนมา ฟิลิปปินส์ และสวีเดน จำนวน 22 ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ.2538 - พ.ศ. 2559

2. ประชากรของการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ คือ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2559 จำนวน 2,902,139 คน และกลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 400 คน โดยเป็น นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมจำนวน 200 คน และแหล่งท่องเที่ยว ทางธรรมชาติ จำนวน 200 คน ในช่วงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2560 ถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2560

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวประเทศไทยของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ เป็นการศึกษาถึงอิทธิพลของปัจจัยรายได้ของนักท่องเที่ยว (PPP) ราคาการท่องเที่ยวของประเทศไทย เหตุการณ์วิกฤตการณ์ทางด้านโรคระบาด คือ วิกฤตการณ์โรคไข้หวัดนก และวิกฤตการณ์โรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 เหตุการณ์วิกฤตด้านการก่อการร้าย (ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง) ภายในประเทศไทย และเหตุการณ์วิกฤตด้าน ความขัดแย้งทางการเมืองภายในประเทศไทย ต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวประเทศไทยของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ โดยจะแปลงข้อมูลให้อยู่ในรูปของ Natural Logarithm เพื่อบรรเทาความไม่คงที่ของความแปรปรวนของข้อมูล (อักรพงศ์ และ มิ่งสรรพ, 2554) แบบจำลองอุปสงค์การท่องเที่ยวประเทศไทยของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ สามารถเขียนได้ดังนี้

$$\ln NT_{i,t} = \alpha_i + \beta_1 \ln PPP_{i,t} + \beta_2 \ln P_{i,t} + \beta_3 D1_t + \beta_4 D2_t + \beta_5 D3_t + \beta_6 D4_t + \varepsilon_{i,t}$$

โดยที่ $\ln NT_{i,t}$	คือ	จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จากประเทศที่ i ในปี t
$\ln PPP_{i,t}$	คือ	ผลิตภัณฑ์ประชาชาติต่อหัวที่คิดตามหลักความเท่าเทียมของอำนาจซื้อ (PPP) เป็นตัวแทนของรายได้ของนักท่องเที่ยวจากประเทศที่ i ในปี t
$\ln P_{i,t}$	คือ	ราคาเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศต้นทาง ใช้เป็น ตัวแทน
$D1_t$	คือ	วิกฤตการณ์โรคไข้หวัดนก ที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2547
$D2_t$	คือ	วิกฤตการณ์โรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009
$D3_t$	คือ	วิกฤตการณ์การก่อการร้าย (ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง) ภายในประเทศไทย
$D4_t$	คือ	วิกฤตการณ์การความขัดแย้งภายในประเทศของประเทศไทย
α_i	คือ	ค่าคงที่
$\beta_1 - \beta_6$	คือ	ค่าสัมประสิทธิ์
$\varepsilon_{i,t}$	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อน

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบพหุแนล โดยใช้วิธี Fixed Effect (within) regression with Driscoll and Kraay standard errors ในการประมาณค่าแบบจำลองอุปสงค์การท่องเที่ยวประเทศไทยของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

2. การศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจ ในการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ทำการสำรวจโดยการเก็บแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ โดยจะแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นสองส่วน คือ

2.1 ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ พฤติกรรมและความพึงพอใจในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจะใช้การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จะใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square: OLS) ในการประมาณค่าความสัมพันธ์ของปัจจัย เพศ อายุ รายได้ ของนักท่องเที่ยว ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวนผู้ร่วมเดินทาง ประสบการณ์ในการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการท่องเที่ยว (เฉลี่ยต่อวัน) จำนวนปัญหาที่ พบในการท่องเที่ยว ความคิดเห็นต่อความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว ความปลอดภัยในการท่องเที่ยว การคมนาคม(รถโดยสาร) ความคุ้มค่าของสถานที่พักผ่อน ความหลากหลายของอาหารและเครื่องดื่ม และความเป็นมิตรของคนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงใหม่กับความพึงพอใจในการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ โดยแบบจำลองในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ได้ดังนี้

$$U_i = \beta_0 + \beta_1 \text{Sex}_i + \beta_2 \text{Age}_i + \beta_3 \text{Inc}_i + \beta_4 \text{Num}_i + \beta_5 \text{Day}_i + \beta_6 \text{Friend}_i + \beta_7 \text{Expend}_i + \beta_{14} \text{Problem}_i + \beta_8 \text{Beauty}_i + \beta_{10} \text{SOS}_i + \beta_9 \text{Taxi}_i + \beta_{11} \text{Acc}_i + \beta_{12} \text{Food}_i + \beta_{13} \text{PeoPle}_i + \varepsilon_i$$

โดยที่

U_i	คือ	ความพึงพอใจในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติคนที่ โดยที่ ($i = 1, 2, \dots, 400$)
Sex_i	คือ	เพศของนักท่องเที่ยวต่างชาติคนที่ โดยที่ 1 = เพศชาย และ 0 = เพศหญิง
Age_i	คือ	อายุของนักท่องเที่ยวต่างชาติคนที่ (ปี)
Inc_i	คือ	รายได้ของนักท่องเที่ยวต่างชาติคนที่ i (ดอลลาร์)
Num_i	คือ	ประสบการณ์ในการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ ของนักท่องเที่ยวต่างชาติคนที่ โดยที่ 1 = เคยมา 0 = ไม่เคยมา
Day_i	คือ	ระยะเวลาในการท่องเที่ยวเชียงใหม่ของนักท่องเที่ยวต่างชาติคนที่ i (วัน)
Friend_i	คือ	จำนวนผู้ร่วมเดินทางของนักท่องเที่ยวต่างชาติคนที่ i (คน)
Expend_i	คือ	ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเฉลี่ย ต่อคน ต่อวัน ของนักท่องเที่ยวต่างชาติคนที่ (ดอลลาร์สหรัฐ)
Problem_i	คือ	จำนวนปัญหาที่พบในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติคนที่ i
Beauty_i	คือ	ความคิดเห็นต่อความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติคนที่ i

SOS_i	คือ	ความคิดเห็นต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวต่างชาติคนที่ i
$Taxi_i$	คือ	ความคิดเห็นต่อการคมนาคม (รถโดยสาร) ของนักท่องเที่ยวต่างชาติคนที่ i
Acc_i	คือ	ความคิดเห็นต่อสถานที่พักแรมของนักท่องเที่ยวต่างชาติคนที่ i
$Food_i$	คือ	ความคิดเห็นต่ออาหารและเครื่องดื่มของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติคนที่ i
$People_i$	คือ	ความคิดเห็นต่ออรรถาธิบายของชาวเชียงใหม่ของนักท่องเที่ยวต่างชาติคนที่ i
B_0	คือ	ค่าคงที่
$B_1 - \beta_{14}$	คือ	ค่าสัมประสิทธิ์
$\varepsilon_{i,t}$	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อน

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า เมื่อนักท่องเที่ยวมีรายได้สูงขึ้นจะมีความต้องการท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ วันวสา วิโรจนารมย์ (2551) ที่ว่า รายได้มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติในทิศทางเดียวกัน และเมื่อเกิดการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ 2009 ขึ้นในประเทศไทย ความต้องการท่องเที่ยวประเทศไทยของนักท่องเที่ยวจะลดลง สอดคล้องกับการศึกษาของ อัครพงศ์ อันทอง, วิเชน ด้ รามอส, ฮาเวีย เรย์-มัคดิเอระ และมิงสรรพ์ ขาวสอาด (2554) ที่พบว่า การแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ 2009 ทำให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติลดลง ประมาณ 0.12 ล้านคน โดยนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีความพึงพอใจต่อความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว ความหลากหลายของอาหารและเครื่องดื่ม ความคุ้มค่าต่อราคาของที่พัก ความเป็นมิตรของชาวเชียงใหม่การคมนาคม (รถโดยสาร) และความปลอดภัยของจังหวัดเชียงใหม่มากขึ้น และยังไม่เคยมาเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ พบปัญหาในการท่องเที่ยวน้อย รวมถึงมีผู้ร่วมเดินทางน้อย จะมีความพึงพอใจในการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่เพิ่มขึ้น เป็นไปตามแนวคิดความพึงพอใจของอเนก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อุดลพัฒน์กิจ (2554) ที่ว่า ความพึงพอใจของผู้รับบริการจะเป็นทางบวกหรือลบขึ้นอยู่กับสิ่งที่ได้รับจากการบริการ โดยผลิตภัณฑ์บริการต้องมีคุณภาพตรงกับความต้องการ มีความคุ้มค่าสมราคา มีความสะดวกและสวยงาม ผู้ให้บริการมีความสนใจลูกค้า มีภาพลักษณ์ที่ดี และมีกระบวนการบริการที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

เพื่อเป็นการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่มากขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ควรมีนโยบายในการส่งเสริมตลาดนักท่องเที่ยวกลุ่มที่มีศักยภาพสูง หรือมีรายได้สูง ควรมีความพร้อมและมีมาตรการที่น่าเชื่อถือในการรับมือกับโรคระบาด โดยเฉพาะโรคระบาดที่มีการติดต่อจากคนสู่คน รวมถึงการดูแลรักษาและปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดให้มีความสวยงาม สร้างความเชื่อมั่นในเรื่องของความปลอดภัย จัดสรรรถโดยสารให้เพียงพอและมีมาตรการในการควบคุมรถโดยสารไม่ให้

เอาเปรียบนักท่องเที่ยว พัฒนาอาหาร และเครื่องดื่มให้มีความหลากหลาย สถานที่พักผ่อนควรมีคุณภาพสมราคา มีกิจกรรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาเป็นกลุ่มเล็ก รวมถึงการส่งเสริมให้คนในพื้นที่มีทัศนคติที่ดีต่อนักท่องเที่ยวและมีทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ

เอกสารอ้างอิง

- คมคิด ชัชราภรณ์, ธรา อังสกุล, และจิตติมนต์ อังสกุล. (2555). แบบ จำลอง การ จัด หมวด หมู่ สถานที่ ที่ท่องเที่ยว โดยใช้ เทคนิค การ เรียน รู้ ของ เครื่อง. *Suranaree Journal of Social Science*, 6(2), 35-58.
- มิ่งสรรพ ขาวสอาด และอักรพงศ์ อันทอง. (2557). ปริทัศน์สถานภาพความรู้เรื่องเศรษฐกิจท่องเที่ยวของประเทศ ไทย (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- วันวสา วิโรจนารมย์. (2551). *การประมาณอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติในประเทศไทย โดยใช้ การวิเคราะห์ข้อมูลพาแนลแบบไม่นิ่ง* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศูนย์วิจัยด้านตลาดการท่องเที่ยว. (2561). สถิตินักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้าประเทศไทย. สืบค้น 30 เมษายน 2561, จาก <http://intelligencecenter.tat.or.th/wp-content/uploads/2017/12/Touism-Growth.pdf>.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2560. รายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาประเทศไทย. สืบค้น 2 สิงหาคม 2561, จาก <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/17.aspx>.
- อเนก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อุดุลพัฒน์กิจ. (2554). *จิตวิทยาบริการ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: อุดุลพัฒน์กิจ.
- อักรพงศ์ อันทอง และมิ่งสรรพ ขาวสอาด. (2554). การวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวไทยในระยะยาว. *วารสาร เศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์*, 29(2), 1-34.
- อักรพงศ์ อันทอง, และกันต์สินี กันทะวงศ์วาร. (2554). ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาคสำหรับอุปสงค์การท่องเที่ยว. *Chiangmai university journal of economics*, 15(2), 1-17.
- อักรพงศ์ อันทอง, วิเชนเต้ งามอส, ฮาเวีย เรย์-มัคดิเอระ และมิ่งสรรพ ขาวสอาด. (2554). ผลกระทบจาก เหตุการณ์วิกฤติที่มีผลต่ออุปสงค์ของนักท่องเที่ยวต่างชาติของไทย. *วารสารเศรษฐศาสตร์ประยุกต์*, 18(2), 45-64.
- อารียา ไชยทิพย์. (2553). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในจังหวัด เชียงใหม่ประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

References

- Goodall, B., & Ashworth, G. (2013). *Marketing in the Tourism Industry (RLE Tourism): The promotion of destination regions*. United Kingdom: Routledge.

- Kaosa-ard, M., Bezic, D., & White, S. (2013). Domestic tourism in Thailand: supply and demand. In *The native tourist* (pp. 123-155). United Kingdom: Routledge.
- Lancaster, K. J. (1966). A new approach to consumer theory. *Journal of political economy*, 74(2), 132-157.

การใช้ภาษาจีนขั้นพื้นฐานของผู้ประกอบการชาวไทยบริเวณวัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร

Using Basic Chinese of Thai Entrepreneurs around Temple of the Emerald Buddha in Bangkok

Received 15 September 2018

Revised 16 October 2018

Accepted 20 October 2018

มาระตี สกุลเอี่ยม จิราพร เนตรสมบัติผล และอัจฉรา แสงสี
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์การใช้ภาษาจีนของผู้ประกอบการชาวไทย บริเวณวัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร โดยดำเนินการวิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างวิจัย ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ประกอบไปด้วยผู้ประกอบการชาวไทย บริเวณวัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเป็นผู้ประกอบการร้านเครื่องดื่ม จำนวน 17 ชุด และผู้ประกอบการร้านผลไม้ จำนวน 18 ชุด เพื่อวิเคราะห์การใช้ภาษาจีนของผู้ประกอบการชาวไทย และเสนอแนวทางในการใช้ภาษาจีนของผู้ประกอบการชาวไทย เพื่อให้ผู้ประกอบการได้รู้จักความหมายของคำศัพท์ได้ถูกต้อง และนำไปปรับใช้ในอนาคตได้อย่างดี

ผลวิจัยแสดงให้เห็นว่า การใช้ภาษาจีนขั้นพื้นฐานของผู้ประกอบการชาวไทย บริเวณวัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร ผู้ประกอบการยังคงมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้ภาษาจีนในเรื่องของคำศัพท์ เนื่องจากผู้ประกอบการไม่รู้จักความหมายของคำศัพท์ภาษาจีนที่แท้จริง ความรู้ความสามารถในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวจีนของผู้ประกอบการยังไม่เพียงพอ ผู้ประกอบการรู้เพียงแค่คำศัพท์ที่ตนเองค้าขายและคำศัพท์ตัวเลขราคาเท่านั้น

คำสำคัญ: การใช้ภาษาจีน ผู้ประกอบการชาวไทย วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

Abstract

The research methodology was studying documentary and related research for collecting data to create questionnaires. The questionnaires were separated to participants: sampling. The samplings are Thai entrepreneurs around Temple of the Emerald Buddha in Bangkok: beverage shops 17 sets and fruit shops 18 sets. These questionnaires used to analyze

in Thai entrepreneurs using Chinese language and present the guideline to Thai entrepreneurs who use Chinese then the entrepreneurs would understand correct meaning of vocabulary and adapt to use in the future. The research result showed that there were problems of using Chinese by Thai entrepreneurs around Temple of the Emerald Buddha in Bangkok. Thai entrepreneurs had problems with vocabulary because they did not understand the true meaning of words. They lack of ability to communicate with Chinese tourists. They knew the words which was important for them and number for the price of the products.

Keywords: Using Chinese language, Thai entrepreneurs, Temple of the Emerald Buddha

บทนำ

สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ ๆ ของกรุงเทพมหานคร มีวัดพระศรีรัตนศาสดาราม หรือเรียกกันทั่วไปว่า วัดพระแก้ว เป็นหนึ่งสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต่างชาติหลากหลายเชื้อชาติได้ให้ความสนใจ ซึ่งมีกิจกรรมที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ที่น่าดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว มีความน่าสนใจในวิถีการดำรงชีวิตของคนไทย บริเวณพื้นที่รอบข้าง อีกทั้ง เป็นเมืองหลวงของประเทศไทยที่เชิดหน้าชูตาของบ้านเมือง ตลอดจนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทย สำหรับวัดพระศรีรัตนศาสดาราม พระอารามหลวงชั้นพิเศษ มีสถานที่ตั้งอยู่ตรงมุมด้านตะวันออกเฉียงเหนือของพระบรมมหาราชวัง อีกทั้ง ยังเป็นที่ประดิษฐาน พระมหามณีรัตน์ปฏิมากร หรือ พระแก้วมรกต รวมถึงใช้เป็นที่ประกอบพระราชพิธีสำคัญ ๆ ทางศาสนา ที่คนไทยให้ความเคารพและศรัทธา (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2557) ความสวยงามของวัดพระแก้วและพระบรมมหาราชวัง ทำให้ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติต่างต้องการที่จะมาสัมผัสด้วยตาตัวเองและเก็บความทรงจำของแหล่งท่องเที่ยวเป็นภาพถ่าย ทั้งนี้ บริเวณรอบวัดพระแก้วเป็นวัดหนึ่งที่คนจีนนิยมเดินทางมาท่องเที่ยว โดยติดอันดับ 1 ใน 5 สถานที่ที่ต้องมาเยี่ยมชม เมื่อเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย จากการจัดอันดับของเว็บไซต์ Qunar.com ซึ่งเป็นเว็บไซต์แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวทั่วโลกของจีนเป็นประจำทุกปี (นรัชชา สรรพชาติ, 2560; ไพสิน จรัสวัฒนาวรรณ, 2560; วราภรณ์ เกลาชู, 2559; ธูกรุสส์ ภัทรสินอังกูร, 2561)

ดังนั้น ความน่าสนใจของนักท่องเที่ยวต่อสถานที่ท่องเที่ยวอย่างวัดพระศรีรัตนศาสดาราม จึงมีความสำคัญต่อผู้ประกอบการชาวไทยจะต้องพัฒนาศักยภาพในการสื่อสารภาษาจีน เพื่อนักท่องเที่ยวชาวจีนเกิดความประทับใจต่อการมาเยือนประเทศไทย ให้สามารถเกิดการพัฒนาธุรกิจของคนไทย บริเวณวัดพระศรีรัตนศาสดารามได้อีกด้วย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะวิเคราะห์การใช้ภาษาจีนขั้นพื้นฐานของผู้ประกอบการชาวไทย บริเวณวัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร ซึ่งจะทำให้เป็นผลดีต่อตัวผู้ประกอบการเอง และยังส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของไทยในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์การใช้ภาษาจีนของผู้ประกอบการชาวไทย บริเวณวัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อทราบข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาจีนของผู้ประกอบการชาวไทย บริเวณวัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เพื่อทราบถึงการใช้ภาษาจีนของพ่อแม่ค้า วัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อทราบข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาจีนของผู้ประกอบการชาวไทย บริเวณวัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร

บททวนวรรณกรรม

นักท่องเที่ยวชาวจีนมีการเดินทางท่องเที่ยวทั่วโลกรวม 67.5 ล้านคน จากการสำรวจ ในปี พ.ศ. 2557 โดยจุดหมายของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่ไปต่างประเทศในเมืองใหญ่ ๆ ด้วยประเทศจีนกำลังเป็นตลาดการท่องเที่ยวที่ใหญ่ที่สุดของตลาดการท่องเที่ยวของโลก ซึ่งนักท่องเที่ยวชาวจีนมักเลือกเมืองจุดหมายที่เดินทางเข้าง่าย รวมทั้งการอำนวยความสะดวกด้านวีซ่า การท่องเที่ยวในอดีตที่ผ่านมา มักเป็นไปในรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ดังนั้น เมืองที่ชาวจีนจะไปก็จะเป็นเมืองที่มีศูนย์กลางเป็นเมืองธุรกิจ ซึ่งในปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจได้ลดลงไปกว่าครึ่ง แต่สัดส่วนของการท่องเที่ยวเมืองใหญ่ยังคงสูงเช่นเดิม การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ชี้ว่าแม้จะไปพักผ่อนที่ใด ชาวจีนก็จะยังเลือกเมืองใหญ่ ๆ เป็นจุดหมาย เพราะการผ่อนผันนโยบายการกำกับดูแลของรัฐเรื่องการย้ายถิ่นส่วนบุคคล และความเข้มแข็งในแง่ศักยภาพในการกำกับดูแลของรัฐ เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้จีนยิ่งใหญ่ขึ้นมา โดยจุดเปลี่ยนสำคัญคือนโยบายการเคลื่อนย้ายคนจีนในปี 2529 ซึ่งเป็นปีแรกที่คนจีนสามารถถือพาสปอร์ตส่วนตัวได้ และนับตั้งแต่ปี 2545 ชาวจีนสามารถเดินทางออกนอกประเทศโดยไม่ต้องขอใบอนุญาตหรือใบรับรองจากรัฐบาล (เก๋จวิรัส ตั้งสิริวิสต์, วนิดา ชูเกียรติวัฒนากุล, และทรงศนีย์ โมรา, 2560; วันเฉลิม พ่วงธรรมรงค์, 2561)

จากการรายงานข้อมูลธรรมเนียมปฏิบัติการท่องเที่ยวของชาวจีน จากศูนย์ข้อมูลธุรกิจไทยจีน ณ ปักกิ่ง ที่เผยแพร่ในหนังสือพิมพ์หนานหนิง (Nanning Evening) ระบุว่า ชาวนานหนิงมีการเปลี่ยนธรรมเนียมปฏิบัติเกี่ยวกับการเตรียมตัวเฉลิมฉลองเทศกาลตรุษจีน จากการเดินทางกลับบ้านภูมิลำเนาเดิมไปเป็นการนำครอบครัวเดินทางไปท่องเที่ยวช้อปปิ้งในต่างประเทศ รวมถึง ประเทศไทยด้วย โดยเลือกจุดหมายปลายทางในใจของชาวนานหนิง ด้วยเหตุผลถึงความคุ้มค่าของราคา ทำให้ในหลายเมืองของจีนเลือกท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นอันดับหนึ่งสำหรับประเทศเป้าหมายปลายทางในการเดินทาง จากสถิติล่าสุดพบว่าความนิยมมาเที่ยวประเทศไทยเป็นอันดับที่ 1 โดย 2 เมืองหลังนั้น และเลือกในเดือนกุมภาพันธ์ 2559 ที่ผ่านมา ซึ่งเป็นช่วงเทศกาลตรุษจีน มีชาวจีน

ดูและหนานหนิงมาเที่ยวไทยเพิ่มขึ้นจำนวนมาก ชาวเจิงตูมาเที่ยวไทยในช่วงตรุษจีน จำนวน 15,617 ราย เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 3,415 ราย หรือเพิ่มขึ้นกว่า 30% ขณะที่นครหนานหนิงมีและธุรกิจที่เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง จึงก่อให้เกิดการกระจายรายได้ในขอบเขตพื้นที่กว้างขึ้น ด้วยเหตุนี้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจึงขยายเติบโต (เก๋จวิรัส ตั้งสิริวิสต์, วนิดา ชูเกียรติวัฒนากุล, และพรรคินัย โมรา, 2560; วันเฉลิม พ่วงธรรมรงค์, 2561)

การท่องเที่ยวจึงมีผลกระทบต่อคนไทยจำนวนมาก ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนไทยหลายจังหวัดที่ต้องเตรียมความพร้อมและพัฒนาความสามารถของผู้ประกอบการและแหล่งท่องเที่ยวให้มีความพร้อมรองรับการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไปของนักท่องเที่ยวชาวจีน การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ ตามจังหวัดต่าง ๆ สามารถช่วยสร้างอาชีพทั้งทางตรงและทางอ้อม ลดการว่างงาน ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น อันเป็นการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของชุมชนในท้องถิ่นนั้นๆ ให้ดีขึ้น (เอกชัย บัวแย้ม, 2550) จำนวนนักท่องเที่ยวเข้าออกต่างประเทศ 26,231 คน (เฉลี่ยวันละ 3,750 คน) ส่วนใหญ่มาประเทศไทยมีเครื่องบินขึ้นลง 191 เที่ยวบิน เพิ่มขึ้นร้อยละ 30.03 และ 24.03 ตามลำดับ ในปี 2558-2559 นอกจากนี้ไทยยังติดอันดับที่เที่ยวยอดนิยมที่คาดว่าคนจีนอยากไปจากการคาดการณ์ของ Tourism Economics เมืองจุดหมายปลายทาง 5 อันดับแรกที่ชาวจีนอยากไป ในช่วงปี 2556-2566 ได้แก่ อันดับที่ 1 นิวยอร์ก อันดับที่ 2 ลอสแอนเจลิส อันดับที่ 3 โตเกียว อันดับที่ 4 กรุงเทพฯ และอันดับที่ 5 พักยาตั้งแต่ปี 2548-2558 นักท่องเที่ยวชาวจีนมาประเทศไทยเติบโตเกือบ 1,000 เปอร์เซ็นต์ จากสถิติ 10 ปีที่ผ่านมา นักท่องเที่ยวชาวจีนค่อย ๆ เติบโตขึ้นเป็นลำดับ แต่ที่น่าสนใจตั้งแต่ปี 2555 เป็นต้นมาที่จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนมาประเทศไทยเติบโตแบบก้าวกระโดดและขึ้นมาสู่จุดสูงสุด สถิติเกือบ 8 ล้านคนในปี 2558 ที่ผ่านมา (เก๋จวิรัส ตั้งสิริวิสต์, วนิดา ชูเกียรติวัฒนากุล, และพรรคินัย โมรา, 2560; วันเฉลิม พ่วงธรรมรงค์, 2561)

โดยข้อมูลของกรมการท่องเที่ยว กระทรวงท่องเที่ยวและการกีฬา ระบุว่า จำนวนรวมของนักท่องเที่ยวต่างชาติในปี 2558 คือ 29.8 ล้านคน นักท่องเที่ยวชาวจีนถือว่าเป็นนักท่องเที่ยวที่มีสัดส่วนมากที่สุด หรือคิดเป็น 26.55% เมื่อเทียบกับชาติอื่นๆ จากสถิติจำนวนของนักท่องเที่ยวสัญชาติจีน ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา จากปี 2548-2558 มีนักท่องเที่ยวสัญชาติจีนเพิ่มขึ้นจำนวน 7,157,999 คน คิดเป็น 921% โดยในช่วง 5 ปีแรก ระหว่างปี 2548-2552 จำนวนนักท่องเที่ยวค่อย ๆ เติบโตและลดลงบ้าง ในบางปีอยู่ในระดับ 7-8 แสนคน ความนิยมต่อแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยของชาวจีน กับการเร่งประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความมั่นใจต่อสถานการณ์ในประเทศไทย และการทำการตลาดของสายการบินต้นทุนต่ำและสายการบินเช่าเหมาลำที่กระจายนักท่องเที่ยวชาวจีนสู่ภูมิภาคมากขึ้น ทำให้ในปี 2558 ประเทศไทยมีจำนวนนักท่องเที่ยว มากที่สุดถึง 7,934,791 คน เพิ่มขึ้น 3,298,493 คน คิดเป็น 71.63% เมื่อเทียบกับปี 2557 ที่มีจำนวนนักท่องเที่ยว 4,636,298 คนการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างรายได้ให้กับคนไทย ทั้งผู้ประกอบการรายย่อยและผู้ประกอบการรายใหญ่ เนื่องจากเป็นแหล่งที่มาของรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศเป็นจำนวนมาก การเติบโตการท่องเที่ยวไทยได้สร้างโอกาสในการทำงานทั้งในภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (เก๋จวิรัส ตั้งสิริวิสต์, วนิดา ชูเกียรติวัฒนากุล, และพรรคินัย โมรา, 2560; วันเฉลิม พ่วงธรรมรงค์, 2561)

สิ่งหนึ่งที่ผู้ประกอบการในแหล่งท่องเที่ยวที่มีชาวจีน ยังคงมีความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาจีนที่ไม่เพียงพอ ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การการพูดนั้นประสบปัญหา ตั้งแต่การที่ไม่เข้าใจคำศัพท์หรือไม่ทราบความหมายคำศัพท์ บางคำส่งผลให้สารที่สื่อส่งไปยังผู้รับสารนั้นเข้าใจผิดพลาดหรือไม่ครบถ้วนหรือมีความหมายคลุมเครือ และไม่สามารถแยกแยะหรือจำตัวอักษรจีนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันได้ทำให้ไม่สามารถหาเข้าใจความหมายของคำศัพท์ได้ถูกต้อง ความรู้ด้านไวยากรณ์ภาษาจีนและทักษะการใช้ภาษาไทยเป็นหนึ่งในสิ่งที่ตรวจสอบความถูกต้องของการรับรู้ทางภาษา (language acquisition) ของสมรรถนะวิสัยการเรียนรู้ (learn competence) การขาดความรู้ทางด้านไวยากรณ์จีนทำให้เกิดปัญหาทำให้ข้อมูลต้นฉบับเกิดความคลาดเคลื่อนหรือมีความหมายผิดไปจากเดิมไม่คงความหมายตามต้นฉบับ ความต่างทางวัฒนธรรม “วัฒนธรรม” คือ มรดกแห่งสังคม ซึ่งสังคมรับและรักษาไว้ให้เจริญงอกงาม หนึ่งในปัญหาที่พบในการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต่างทางวัฒนธรรม คือ ผู้แปลได้แปลความหมายคลุมเครือหรือเลือกใช้คำศัพท์ไม่ถูกต้อง แต่ข้อผิดพลาดที่พบมีผลมาจากความไม่เข้าใจในวัฒนธรรมของสารต้นฉบับ (source language) จึงทำให้การใช้ภาษาจีนในการสื่อสารจึงเป็นเรื่องยากสำหรับการสื่อสารระหว่างบุคคลที่เข้าใจภาษา เพื่อสื่อสารให้นักท่องเที่ยวชาวจีน (จิราพร เนตรสมบัติผล และเดชา ขาติวรรณ, 2559; โพลิน มุนินทรวัฒน์, 2559)

วิธีดำเนินการวิจัย

ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สืบหาพื้นที่เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างวิจัย ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ประกอบไปด้วยผู้ประกอบการชาวไทย แบ่งเป็นผู้ประกอบการร้านเครื่องดื่มและผู้ประกอบการร้านผลไม้ จำนวน 35 ชุด โดยผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์สอบถามเกี่ยวกับการใช้ภาษาจีนขั้นพื้นฐานของผู้ประกอบการชาวไทย จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ประกอบการชาวไทย โดยเลือกจากร้านที่รู้ภาษาจีนเท่านั้น พร้อมทั้งมีการอธิบายการทำแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ คือ ค่าร้อยละ หลังจากสรุปผลแล้ว ผู้วิจัยยังได้นำแผ่นคำศัพท์เกี่ยวกับการสนทนาภาษาจีนขั้นพื้นฐานและการสนทนาเกี่ยวกับการค้าขายไปแจกให้กับผู้ประกอบการชาวไทย เพื่อเป็นแนวทางในการใช้ภาษาจีนของผู้ประกอบการในอนาคต (แววดาว พรหมเสน, 2554; วรินทร์ สุภาพ, 2556)

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรในงานวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ประกอบการชาวไทยร้านผลไม้ และร้านเครื่องดื่ม วัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) สำหรับตัวอย่างในงานวิจัยนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างเฉพาะเจาะจง (Purposive random sampling) จากผู้ประกอบการชาวไทยร้านผลไม้และร้านเครื่องดื่มที่อยู่บริเวณรอบ ๆ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร จากร้านค้าทั้งหมด 50 ร้าน โดยเลือกจากร้านค้าที่รู้ภาษาจีนเท่านั้น มีทั้งหมด 35 ร้านในช่วงระยะเวลาตั้งแต่เดือนสิงหาคม-กันยายน 2561 (แววดาว พรหมเสน, 2554; วรินทร์ สุภาพ, 2556)

เครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการสื่อสารระหว่างสองภาษา และจัดทำจัดทำร่างข้อคำถามและทำการตรวจสอบคุณภาพความตรงของเนื้อหา(content validity) ของเครื่องมือการวิจัย โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ทำการตรวจสอบ(expert validity) เพื่อปรับปรุงแก้ไขร่างข้อคำถาม แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาการสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานของผู้ประกอบการบริเวณวัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยนี้ใช้กระบวนการวิเคราะห์แก่นสาระ (Thematic analysis) 6 ขั้นตอนคือ (1) การทำความเข้าใจกับข้อมูล (2) การทำให้เกิดข้อมูลเบื้องต้น (3) การค้นหาแก่นสาระ (4) การตรวจสอบข้ามแก่นสาระ (5) การระบุและตั้งชื่อแก่นสาระ (6) การจัดทำรายงาน (Braun & Clarke, 2006; อัญญาพลดเปลื้อง, 2013)

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

จากการศึกษาการใช้ภาษาจีนขั้นพื้นฐานของผู้ประกอบการร้านเครื่องต้มและร้านผลไม้ ผลวิจัยแสดงให้เห็นว่า การสนทนาขั้นพื้นฐาน พบว่า การใช้ภาษาจีนขั้นพื้นฐานของผู้ประกอบการทั้งสองประเภท ส่วนใหญ่มีการใช้ภาษาจีนที่ไม่ค่อยถูกต้อง ยกตัวอย่าง เช่น คำว่า “สวัสดี” (หนี ห่าว Nǐ hǎo) เป็นคำง่าย ๆ ที่สื่อสารกันบ่อย ซึ่งเป็นที่รู้จักกันอยู่แล้ว ส่วนคำว่า “ขอบคุณ” (เชี่ย เชี่ย Xièxiè) เป็นคำที่ไม่ค่อยสื่อสารกันบ่อยนัก แต่คำนี้ก็ถือว่าสำคัญ ผู้ประกอบบางท่านจะสื่อสารได้ดี เพราะคำว่า “ขอบคุณ” (เชี่ย เชี่ย Xièxiè) จำเป็นต้องใช้สื่อสารเวลาลูกค้าชาวจีนมาซื้อสินค้าเรา เราก็ต้องพูดขอบคุณลูกค้า แต่มีบางท่านที่ยังใช้ภาษาจีนที่ผิดอยู่ บางท่านเข้าใจผิดคิดว่า “ขอโทษ” (ดุย บู้ ฉี Duìbùqǐ) เป็น “ขอบคุณ” (เชี่ย เชี่ย Xièxiè) เนื่องจากผู้ประกอบการบางท่านไม่ได้ศึกษาเกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาจีนเพิ่มเติม อาจจะฟังมาผิดจึงทำให้เข้าใจผิด และเนื่องจากไม่ได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจึงทำให้ไม่มีความหมายที่แท้จริง การสนทนาเกี่ยวกับการค้าขาย พบว่า การใช้ภาษาจีนขั้นพื้นฐานของผู้ประกอบการทั้งสองประเภท ร้านเครื่องต้ม และร้านผลไม้ ส่วนใหญ่มีการใช้ภาษาจีนที่ไม่ค่อยถูกต้องกันมากนัก เนื่องจากคำศัพท์เกี่ยวกับการค้าขายนั้นเป็นคำศัพท์ที่ค่อนข้างยากสำหรับผู้ที่เคยเรียนภาษาจีนมาก่อนเช่น เรื่องการต่อรองราคา ถ้าลูกค้าขอต่อราคาผู้ประกอบการบางท่านฟังรู้เรื่องแต่จะไม่สามารถตอบแบบเต็มประโยคได้ตอบได้เพียงแค่ “บู้ เขอ อี้” (Bù kěyǐ) แปลว่า ไม่สามารถ และการบอกราคากับลูกค้าว่าถูกที่สุดแล้ว ร้านค้าใหญ่ ๆ ที่ขายมานานจะพูดได้ คำว่า “เฉียน อี้” (Piányi) หรือ “เฉียน อี้ เลอ” (Piányìlè) แปลว่า ถูก หรือ ถูกแล้ว จึงทำให้รู้ภาษาจีนได้ดีกว่าร้านค้าเล็ก ๆ ส่วนร้านค้าเล็ก ๆ ผู้ที่ไม่รู้จักคำศัพท์ภาษาจีนเลย ฟังประกอบอาชีพค้าขายและสื่อสารไม่ค่อยได้ก็จะทำให้ขาดโอกาสตรงนี้ในการเสียลูกค้าชาวจีนไปการสนทนาเกี่ยวกับตัวเลข พบว่า การใช้ภาษาจีนขั้นพื้นฐานของผู้ประกอบการทั้งสองประเภท ร้านเครื่องต้ม และร้านผลไม้ ส่วนใหญ่มีการใช้ภาษาจีนเกี่ยวกับตัวเลขได้ดีและคล่องแคล่ว เนื่องจากการสนทนาเกี่ยวกับตัวเลข เป็นคำศัพท์ที่ง่ายต่อการสื่อสาร ได้ยินกัน

อยู่ทั่วไป แต่ผู้ประกอบการบางท่านก็ยังมีการใช้คำศัพท์เกี่ยวกับตัวเลขที่ผิดอยู่ ยกตัวอย่าง เช่น ต้องทอนเงินให้ลูกค้า 10 บาท ผู้ประกอบการจะพูดเพียงแค่ว่า (สี่ shi) แปลว่า 10 จะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการจะไม่พูดคำว่า “บาท” เพราะบางท่านไม่รู้จึงคิดว่า “บาท” ภาษาจีนพูดอย่างไร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูเทพ ประภากร (2016) การศึกษาการใช้ไวยากรณ์ภาษาจีนกลางของผู้เรียนชาวไทย พบว่า ชาวไทยมีปัญหาด้านการนำไปใช้ในการแต่งประโยคหรือด้านการสื่อสารมากที่สุด อันดับที่สองคือปัญหาด้านกฎเกณฑ์การใช้ตามหลักไวยากรณ์ภาษาจีน และด้านรูปแบบการสื่อสาร และงานวิจัยของ รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร และภาคภูมิ ภักวิภาส (2558) พบว่า หากต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกลยุทธ์สำหรับชาวจีน ควรมุ่งเน้นส่งเสริมให้สถานที่ท่องเที่ยวตลอดจนสถานประกอบการต่าง ๆ มีทักษะการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษาครั้งนี้ได้พบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญกับกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวจีนเป็นหลัก สามารถพลิกวิกฤติให้เป็นโอกาส และการสร้างรายได้ตรงจุดนี้เป็นอย่างมาก
2. ในการค้าขายของผู้ประกอบการบริเวณวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ผู้ที่สื่อสารภาษาจีนไม่ค่อยได้ ควรมีป้ายชื่อสินค้าและราคาให้มากขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวชาวจีน ที่จะเข้ามาซื้อสินค้าของเรา

เอกสารอ้างอิง

- เก็จวิรัตน์ ตั้งสิริวัตร, วนิดา ชูเกียรติวัฒนากุล, และทรงศรีย โมรา. (2560). การเรียนรู้ภาษาจีนเชิงวัจนปฏิบัติ ศาสตร์ของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. *Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and arts)*, 10(1), 582-591.
- จิราพร เนตรสมบัติผล, และเดชา ชาติวรรณ. (2560). การศึกษาวิเคราะห์ข้อผิดพลาดการแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทยในระดับคำของนักศึกษาจีน สาขาวิชาภาษาไทย คณะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยต่างด้าหลี่, *วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 12(2), 157-169.
- ฐาณกรภัสส์ ภักสินอังกูร. (2561). *เก่งจีนกลางภาคสนทนา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ต้นกล้า.
- นรัชชา สรรพชาติ. (2560). *การใช้ภาษาจีนในการให้บริการธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปตลาดประตูน้ำ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- ไพสิน จรัสวัฒนาวรรณ. (2560). *การศึกษากฎการใช้ภาษาจีนในธุรกิจสปาไทย กรณีศึกษาเฮลท์แลนด์ สปา แอนด์ มิวสิค* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

- ไพลิน มุนินทรวัฒน์. (2559). การแปลเรื่องสั้นจีนเป็นไทย: กรณีศึกษาปัญหาการแปลเรื่องสั้นของนิสิตสาขาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. ใน *การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติครั้งที่ 41 และนานาชาติครั้งที่ 5* (หน้า 1-11). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- ภูเทพ ประภากร. (2559). การศึกษาการใช้ไวยากรณ์ภาษาจีนกลางของผู้เรียนชาวไทย กรณีศึกษาการใช้คำคุณศัพท์ที่อยู่ในรูปคำซ้ำ. *Faculty of Humanities and Social Sciences Thepsatri Rajabhat University Journal*, 7(1), 13-22.
- รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร, & ภาควิภาส. (2558). การตลาดสำหรับการจัดการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวจีน. *FEU Academic Review*, 8(2), 62-62.
- วนิทร สุภาพ. (2558). วิจัยเชิงคุณภาพไม่ยากอย่างที่คิด. *Journal of education Naresuan university*, 15(3), 124-126.
- วราภรณ์ เกลาชู. (2559). การศึกษาการใช้ภาษาจีนในการให้บริการของพนักงานเกลดโฮสเทล (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- วันเฉลิม พ่วงธรรมรงค์. (2561). ความต้องการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวของพนักงานแผนกบริการส่วนหน้าของโรงแรมในเขตอำเภอเมืองจังหวัดกาญจนบุรี. *Journal of Administrative and Management*, 6(2), 74-79.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2557). *พระแก้วมรกต*. สืบค้น 18 ธันวาคม 2559, จาก wiki.kpi.ac.th/index.php?title=พระแก้วมรกต.
- แววดาว พรหมเสน. (2554). การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ. *RMUTI JOURNAL*, 4(1), 95-102.
- อัญญา ปลดเปลื้อง. (2558). การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปรากฏการณ์วิทยา. *Nursing Journal of The Ministry of Public Health*, 23(2), 1-10.

References

- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative research in psychology*, 3(2), 77-101.

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพบริหารงานบุคคล กรณีศึกษา ศูนย์รับรองคุณวุฒิวิชาชีพนักบริหารทรัพยากรมนุษย์แห่งสถาบันการจัดการ ปัญญาภิวัฒน์

Factors Effecting to Decision Making to get a Human Resource Management
Professional Qualification Assessment: A Case Study of Human Resource
Certified Center in Panyapiwat Institute of Management

Received 23 September 2018

Revised 30 October 2018

Accepted 7 November 2018

พรรณธิดา คงเพชร เลิศชัย สุธรรมานนท์ และเรือนขวัญ อยู่สบาย

คณะวิทยาการจัดการ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

Phantipa Kongphet,

Lertchai Suthamanon, and Rueankwan Yusabai

Faculty of Management Sciences, Panyapiwat Institute of Management

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพบริหารงานบุคคล และ 2) หาแนวทางและข้อเสนอแนะในการดึงดูดกระตุ้นให้เกิดการตัดสินใจเข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพบริหารงานบุคคล ประชากร คือ นักบริหารทรัพยากรมนุษย์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักบริหารทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 323 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ผลด้วยสถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที (Independent T-Test) ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจด้านการสร้างคุณค่าให้กับสายงานบริหารงานบุคคลและใบรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = 0.62) รองลงมาได้แก่ ด้านการสร้างคุณค่าให้กับตนเอง ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = 0.57) และด้านการสร้างคุณค่าให้กับองค์กร ($\bar{x} = 3.92$, S.D. = 0.59) ตามลำดับ ส่วนด้านศูนย์รับรองคุณวุฒิวิชาชีพนักบริหารทรัพยากรมนุษย์ แห่งสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ พบว่า ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ของ PIM HRCC มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.90$, S.D. = 0.72) รองลงมาด้านกระบวนการของ PIM HRCC ($\bar{x} = 3.66$, S.D. = 0.70) ด้านสถานที่ตั้งของสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ($\bar{x} = 3.66$, S.D. = 0.75) และด้านการประชาสัมพันธ์ ($\bar{x} = 3.56$, S.D. = 0.80) ตามลำดับ เปรียบเทียบความแตกต่างของการตัดสินใจระหว่างกลุ่มนักบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่สนใจเข้ารับการประเมินและยังไม่สนใจเข้ารับการประเมิน พบว่า การตัดสินใจในทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: คุณวุฒิวิชาชีพสาขาวิชาชีพบริหารงานบุคคล นักบริหารทรัพยากรมนุษย์ ศูนย์รับรองคุณวุฒิวิชาชีพนักบริหารทรัพยากรมนุษย์

Abstract

The purpose of this research was to (1) study the effective factors for decision making to receive a human resource management professional qualification assessment and (2) found the ways for attraction to decision making assess a human resource management professional. The population were person who work as a human resource management, the sample were 410 persons that selected by accidental sampling. The research instruments wore interview questionnaire and assessment by Independent T Test. The research found that the highest mean was the decision about value creation for human resource management and professional qualification certificated ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = 0.62) followed by the self-esteem ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = 0.57) and the value for organization ($\bar{x} = 3.92$, S.D. = 0.59) respectively. The highest mean of about PIM-HRCC was the service of HRCC staff ($\bar{x} = 3.90$, S.D. = 0.72) followed by HRCC process ($\bar{x} = 3.66$, S.D. = 0.70), PIM location ($\bar{x} = 3.66$, S.D. = 0.75) and HRCC public communication ($\bar{x} = 3.56$, S.D. = 0.80) respectively. A compare the differences between the decisions of the group human resource executives interested in for evaluation and not interested in receiving assessment found that decision on all sides are different, statistically significant at the .05 level.

Keywords: Qualification in Professional Management, Human Resource Management, Human Resource Certified Center

บทนำ

การจัดการทรัพยากรมนุษย์ หรือการบริหารงานบุคคลเป็นการบริหารงานที่มีความจำเป็นสูงสุดสำหรับองค์กร ซึ่งภายในไม่เกิน 5 ปีข้างหน้า รัฐบาลได้ตั้งเป้าหมายในการนำพาประเทศเข้าสู่โมเดล “ประเทศไทย 4.0 (Thailand 4.0)” ที่มุ่งปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” แน่แน่นอนว่าเมื่อบริบททางเศรษฐกิจเกิดการเปลี่ยนแปลง การบริหารทรัพยากรมนุษย์ของภาคธุรกิจต่าง ๆ ควรต้องมีการปรับตัวตามเช่นกัน เพื่อให้องค์กรสามารถเติบโตในบริบทใหม่ได้อย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ (กองบรรณาธิการ, 2559) รวมถึงการเตรียมความพร้อมด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ให้ก้าวหน้าและสอดคล้องกับโครงสร้างประชากรที่เปลี่ยนแปลงไปเพราะวิทยาการทางการแพทย์สมัยใหม่ที่พัฒนาขึ้นมากและข้อจำกัดด้านเศรษฐกิจที่ทำ

ให้คนมีบุตรน้อยลงส่งผลให้ สัดส่วนประชากรเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงซึ่งล้วนส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงความท้าทายในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (ภัทรพร แยมล่อ และ ธัญธิดา สาสุนทร, 2560) ถ้าพิจารณาจากปัจจัยแวดล้อมในปัจจุบันการบริหารทรัพยากรมนุษย์ส่วนใหญ่คงไม่ต่างออกไปมากนัก เพียงแต่แ่งมุมของบางปัญหาอาจเปลี่ยนไปและท้าทายมากขึ้น ทั้งนี้ ประเด็นหลักที่ต้องให้ความสำคัญเพื่อกำหนดทิศทางการบริหารทรัพยากรมนุษย์ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอันใกล้ประเด็นที่เป็นพัฒนาการต่อเนื่อง คือ การยกระดับมาตรฐานและการกำหนดคุณวุฒิวิชาชีพในงานบริหารทรัพยากรมนุษย์การสรรหาบุคลากรที่เน้นประสิทธิภาพมากกว่าวุฒิการศึกษา ผู้บริหารส่วนใหญ่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในการต้องดูแลคนที่มีความหลากหลายและควบคุมได้ยาก การตัดสินใจมากกว่า 50% จึงเป็นไปโดยใช้สัญชาตญาณ (Intuition) ที่สอดคล้องกับประสบการณ์ที่ผ่านมา มากกว่าทำตามแนวทางที่กำหนด ซึ่งบ่อยครั้งเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่อาจจะกลายเป็นประเด็นต่อไปในอนาคต (ณัฐฉา พงศ์สิริ, 2560)

จากการศึกษาแนวโน้มการบริหารงานบุคคลในประเทศไทยแล้ว ผู้วิจัยยังได้ศึกษาหน่วยงานที่ให้การรับรองมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพกลุ่มอาชีพนักทรัพยากรมนุษย์ของต่างประเทศเบื้องต้นประกอบไปด้วยประเทศสหรัฐอเมริกาประเทศสิงคโปร์ และประเทศแคนาดา ซึ่งบริบทในแต่ละประเทศได้มีความแตกต่างกันไป แต่วัตถุประสงค์และเป้าหมายเดียวกันคือการจัดตั้งเพื่อส่งเสริมให้การประกอบอาชีพด้านทรัพยากรมนุษย์ได้รับการยอมรับ มีความน่าเชื่อถือและเพื่อรักษาระดับมาตรฐานของความเป็นมืออาชีพในด้านการจัดการและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยภาพรวมดำเนินการด้วยมาตรการเชิงรุกเพื่อขับเคลื่อนมาตรฐานอาชีพทรัพยากรมนุษย์ไปสู่ระดับชาติและระดับนานาชาติร่วมไปถึงการเพิ่มคุณภาพชีวิตของกลุ่มอาชีพนักทรัพยากรมนุษย์ ในด้านการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในสายอาชีพ และผลตอบแทนที่สูงขึ้นสำหรับผู้ผ่านการประเมิน (จำเนียร จวงตระกูล, 2549; สุธรรมรัตน์โชติ, 2551)

จากผลการดำเนินงานในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา “ศูนย์รับรองคุณวุฒิวิชาชีพนักบริหารทรัพยากรมนุษย์แห่งสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ (PIM HRCC)” ได้รับการตอบรับจากนักบริหารทรัพยากรมนุษย์ไม่มากพอเท่าที่ควรเมื่อเทียบกับจำนวนนักบริหารทรัพยากรมนุษย์ในประเทศไทย ที่มีคุณสมบัติสามารถเข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพได้จากข้อมูลการประเมินฯ สาขาวิชาชีพบริหารงานบุคคลทุกหน่วยงานย่อยของ TPQI ปีงบประมาณ 2559 – 2560 (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2560) สรุปรายจำนวนผู้เข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพชั้น 3 – 6 จากแผน 1,035 คน มีผู้เข้ารับการประเมินทั้งสิ้น 578 คน คิดเป็นร้อยละ 55.8 โดยผ่านการประเมินทั้งสิ้น 148 คน คิดเป็นร้อยละ 25.6 ของผู้เข้ารับการประเมินทั้งหมด (มะลิ จันทรสุนทร, 2561; สิบราภรณ์ พัทลุง, 2561)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเล็งเห็นจากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวนี้ ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพบริหารงานบุคคลเพื่อหาแนวทางในการดึงดูดกระตุ้นให้เกิดการตัดสินใจเข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพบริหารงานบุคคลในอัตราที่เพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพสาขาวิชาชีพบริหารงานบุคคล
2. เพื่อหาแนวทางในการดึงดูดกระตุ้นให้เกิดการตัดสินใจเข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพบริหารงานบุคคล

ทบทวนวรรณกรรม

การสร้างความสำเร็จเกี่ยวกับบทบาทงานด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์จากอดีตมาจนถึงปัจจุบันว่าได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบและการปฏิบัติงานไปในด้านใดบ้าง Singapore Human Resources Institute (2002) ได้นำเสนอบทบาทของฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์ใน 3 ช่วงระยะเวลา คือ อดีต ปัจจุบัน และอนาคต ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการทำความเข้าใจขอบเขตและบทบาทของงานฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันได้

จากในอดีตบทบาทการทำงานของฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์และการทำงานของฝ่ายบริหาร ได้แบ่งแยกจากการทำงานของทั้งสองฝ่ายออกจากกัน โดยต่างฝ่ายต่างรับผิดชอบหน้าที่ในส่วนที่ได้รับมอบหมาย ฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์ในอดีตถูกเรียกว่า ฝ่ายบุคคล มีหน้าที่ในการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรเข้ามาปฏิบัติงานในตำแหน่งที่เป็นความต้องการขององค์การ การดูแลค่าตอบแทนและสวัสดิการต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับบุคลากรเหล่านั้น การปฏิบัติงานให้ตรงตามกฎระเบียบของพนักงาน การควบคุมการทำงานไม่ว่าจะเป็นการขาดงาน การลา การมาสาย เป็นต้น ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ขอบเขตงานของฝ่ายบุคคลในอดีต ค่อนข้างจะแคบและเจาะจงไปในเรื่องของการบริหารงานบุคคลเพียงส่วนเดียว ดังนั้น ผู้บริหารขององค์การจึงควรพิจารณาการบริหารงานด้านบุคคลและการบริหารงานส่วนอื่น ๆ ให้มีความเชื่อมโยงกัน เพื่อให้การทำงานของฝ่ายบุคคลสามารถทำหน้าที่ตอบสนองความต้องการด้านแรงงานและการควบคุมให้อยู่ในกฎระเบียบได้ โดยฝ่ายบุคคลควบคุมและดูแลการปฏิบัติงานของพนักงานให้อยู่ภายใต้การสั่งงานของผู้บริหารในสายงานหลัก และยังไม่มียุทธศาสตร์ในการดำเนินงานให้กับองค์การ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคนและการพัฒนางาน

สำหรับบทบาทการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในยุคปัจจุบัน ฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์จำเป็นต้องมีบทบาทในการมีส่วนร่วมกับนโยบายการบริหารธุรกิจ การสร้างกลยุทธ์ในการบริหาร ผู้บริหารงานทรัพยากรมนุษย์เน้นองค์ประกอบรวมรวมของการปฏิบัติงาน ต้องเข้าใจในลักษณะและองค์ประกอบของธุรกิจอย่างชัดเจน กลยุทธ์ที่ธุรกิจใช้สามารถกำหนดเป้าหมายได้อย่างชัดเจน เพื่อการขึ้นนำองค์กรให้กับผู้บริหารขององค์การ นอกจากนี้ ยังต้องจัดหาทุนมนุษย์ เพื่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในองค์กรให้เพียงพอต่อความต้องการขององค์การ ดังนั้น ฝ่ายทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นส่วนงานที่เชื่อมโยงการบริหารองค์กรให้มีการประสานงานและขับเคลื่อนองค์กรให้เกิดความสามารถในการแข่งขัน และยังต้องทำหน้าที่ในการเพิ่มคุณค่าให้กับองค์การ ด้วยการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในการการปฏิบัติงานและการประเมินผลการปฏิบัติงานให้สามารถบรรลุเป้าหมายการปฏิบัติงานทั้ง

ระดับพนักงานและระดับองค์กร แต่ในแง่ของการปฏิบัติงานแล้ว ฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ยังคงทำงานแบบหุ่นส่วน คือ การรับรู้การวางแผนกลยุทธ์ขององค์กร การรับรู้เป้าหมาย และการนำกลยุทธ์มาปฏิบัติ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ขององค์กร ซึ่งยังไม่ใช่เป็นผู้กำหนดกลยุทธ์หรือทิศทางขององค์กร

บทบาทของฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์ในอนาคต คือ การยกระดับการทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน เฉพาะเรื่อง มาเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานกับผู้บริหารในระดับสูงขององค์กร เพื่อจัดทำแผนกลยุทธ์ทางธุรกิจและการกำหนดนโยบายขององค์กร ทั้งนี้ ฝ่ายทรัพยากรมนุษย์จะต้องเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารงาน จากผู้บริหารงานประจำด้านทรัพยากรมนุษย์มาเป็นที่ปรึกษากลยุทธ์ในการทำงานควบคู่กับผู้บริหารระดับสูง ในการเข้าร่วมประชุมแผนกลยุทธ์ การเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของธุรกิจ แล้ว รวมทั้ง การบริหารงานของฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 ยังต้องสามารถวิเคราะห์และประเมินทิศทางของธุรกิจ ประเมินการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก เพื่อนำมาชี้แนะกลยุทธ์ที่สร้างความได้เปรียบให้กับผู้บริหาร ด้วยเหตุนี้ จะเห็นได้ว่าบทบาทในอนาคตของฝ่ายทรัพยากรมนุษย์มีความสำคัญกับประสิทธิภาพขององค์กรอย่างชัดเจนและเพื่อให้เกิดความเข้าใจในบทบาทของฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ Singapore Human Resources Institute (2002) ยังได้นำบทบาทของฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละยุค มาเปรียบเทียบกับกระบวนการบริหารงานในแต่ละระดับขององค์กรที่ฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ มาสามารถให้การสนับสนุนด้วยบทบาทที่แตกต่างกันตามลำดับขั้นการบริหารจัดการ

บทบาทในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ มี 3 ระดับ คือ บทบาทนักทรัพยากรมนุษย์ บทบาทฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ในการสนับสนุนการดำเนินงาน และบทบาทการบริหารทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ ซึ่งแต่ละบทบาทมีการทำหน้าที่แตกต่างกัน โดยที่นักทรัพยากรมนุษย์รับผิดชอบงานพื้นฐาน เช่น งานด้านเงินเดือนและค่าตอบแทน สวัสดิการ วันหยุด และการลาออก รวมไปถึงการคัดเลือกสรรหา และการบรรจุพนักงานตามตำแหน่งที่ว่าง การแก้ไขปัญหาประจำวันที่เกิดขึ้นกับแผนกต่าง ๆ ขององค์กร ซึ่งงานขั้นพื้นฐานของฝ่ายทรัพยากรมนุษย์นั้นสามารถจ้างหน่วยงานภายนอกเข้ามารับผิดชอบดูแลแทนได้ บทบาทที่สองคือ บทบาทฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ในการสนับสนุนการดำเนินงาน ซึ่งจะมีความรับผิดชอบในการดำเนินงาน เพื่อการประสานงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร และการสนับสนุนการดำเนินงานของแผนกต่าง ๆ และบทบาทที่สาม คือ บทบาทการบริหารทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ เป็นบทบาทระดับบริหารเชิงกลยุทธ์ที่มีความสำคัญต่อการเป็นผู้ร่วมกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์ในสนามธุรกิจที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันขององค์กร การรับมือกับข้อจำกัดในการบริหารขององค์กร ซึ่งเป็นบทบาทที่สำคัญของการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในอนาคต (ธงชัย สันติวงษ์, 2546; วาสนา ศรีอิศรลาภ และจิรวรรณ คงคล้าย, 2559)

แนวโน้มการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 เป็นยุทธศาสตร์การอยู่รอดและการเป็นผู้นำขององค์กร ทั้งผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารในสายงานหลัก จำเป็นต้องมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อตรวจสอบวิธีการดำเนินงานในองค์กรว่าได้มีการเตรียมความพร้อมสำหรับบทบาทการบริหารทรัพยากรมนุษย์

เชิงกลยุทธ์ไว้ได้อย่างพร้อมกับสถานการณ์ โดยสามารถตรวจสอบบทบาทการบริหารทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ได้จากประเด็นการบริหารสำหรับผู้บริหารระดับสูงเพื่อให้ฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์มีบทบาทในระดับกลยุทธ์ ผู้บริหารระดับสูงจำเป็นต้องมั่นใจว่าฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์ได้รับบทบาทที่สำคัญในองค์กร ดังต่อไปนี้

1. การจัดให้ฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์ ได้มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อผลกำไรขององค์กร โดยความรับผิดชอบอันดับแรก เป็นความรับผิดชอบร่วมกับผู้บริหารระดับสูง คือ การทบทวนในบทบาทและหน้าที่ของฝ่ายทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ โดยที่ผู้บริหารระดับสูงจำเป็นต้องให้อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่เพียงพอแก่นักทรัพยากรมนุษย์มืออาชีพ เพื่อดำเนินการตามบทบาททางกลยุทธ์ นักทรัพยากรมนุษย์จำเป็นต้องนำนโยบายดังกล่าวไปถือปฏิบัติตามความรับผิดชอบของนักทรัพยากร รวมทั้ง การจัดเตรียมความพร้อมแผนการดำเนินงาน

2. การดำเนินการสื่อสารวิสัยทัศน์ภายในองค์กร ในด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ โดยผู้บริหารระดับสูงจำเป็นต้องสื่อสารวิสัยทัศน์ขององค์กร ที่ให้ความหมายของวิสัยทัศน์ให้ฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ได้รับทราบและถือปฏิบัติ มีการกำหนดบทบาทของฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถถือปฏิบัติได้ตามวิสัยทัศน์ขององค์กร และการกำหนดเป้าหมายให้พนักงานสามารถปฏิบัติงานที่บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

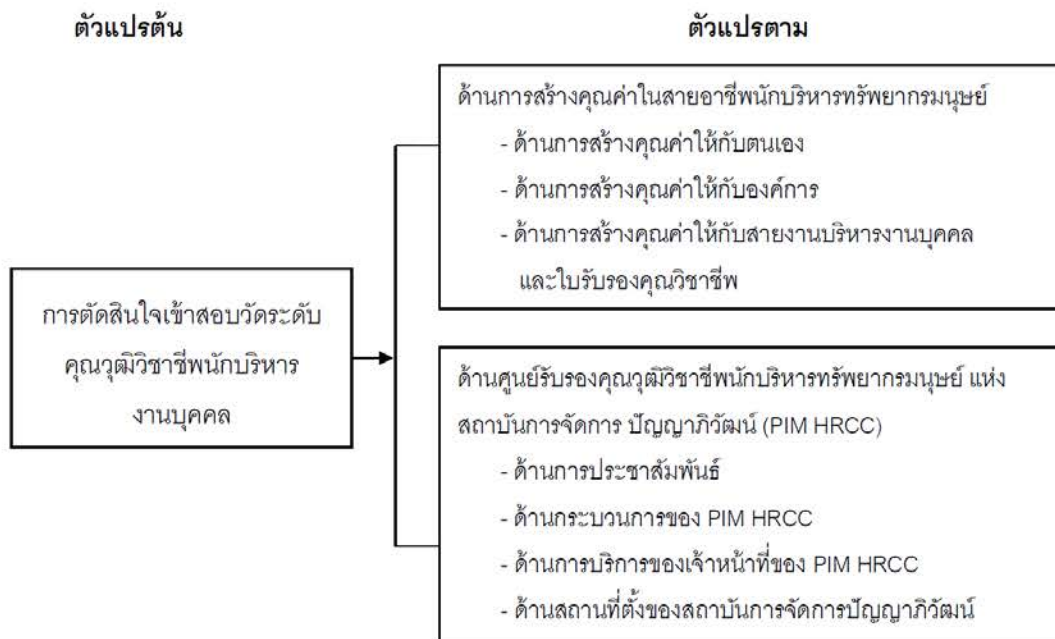
3. การนำเสนอของฝ่ายทรัพยากรมนุษย์เป็นส่วนที่ร่วมในการกำหนดกลยุทธ์โดยทั่วไป ส่วนในการกำหนดกลยุทธ์ทางการเงินจะเป็นการกำหนดโดยผู้บริหารระดับสูงและฝ่ายหลัก ๆ ของกลยุทธ์นั้น ๆ รวมทั้ง การกำหนดกลยุทธ์ทางการเงิน ซึ่งบางครั้งจะถูกมองว่าการวางแผนกลยุทธ์ทางธุรกิจของผู้บริหารที่มีการผูกขาด อาจมุมมองของพนักงานที่อาจสร้างความแตกต่างระหว่างความสำเร็จและความล้มเหลวของแผนธุรกิจ ซึ่งบางครั้งการวางแผนธุรกิจอาจไม่ได้มองแนวความคิดในเรื่องมุมมองของการสร้างรายได้เพียงอย่างเดียว แต่อาจควรให้ความสำคัญกับขีดความสามารถในการพัฒนาพนักงานให้บรรลุเป้าหมายของแผนธุรกิจนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. อำนาจความสะดวกให้กับฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ในบทบาทต่าง ๆ ผู้บริหารต้องจัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ที่จะเริ่มบทบาทใหม่ นั่นคือ การพิจารณาบทบาทและหน้าที่ของฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร ให้สามารถเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรในหลากหลายด้าน รวมทั้ง การจัดจ้างหน่วยงานภายนอกเพื่อให้มาช่วยฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ในเรื่องพื้นฐานและเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ สำหรับผู้บริหารในสายงานหลักขององค์กร มีการปรับโครงสร้างแบบใหม่ที่เกิดความสำคัญและการสร้างความรู้ใหม่ ๆ อันเป็นองค์ความรู้จากสายงานและการเก็บรักษาองค์ความรู้ดังกล่าวให้คงอยู่ในองค์กร ทั้งนี้ ฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์และฝ่ายปฏิบัติงานหลักจำเป็นต้องมีการดำเนินงานที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน หรือการดำเนินงานที่เป็นส่วนหนึ่งของกัน เพื่อให้เกิดผลงานทั้งสองฝ่าย ซึ่งสามารถเป็นผลงานที่ทรงคุณค่าเพิ่มมากขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อองค์กร (Friestad, 2017; ชัชรา วรรณมีทรัพย์ทอง, จีราวรรณ คงคล้าย, และเฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน, 2559; วาสนา ศรีอัครลาภ และจีราวรรณ คงคล้าย, 2559)

วิธีดำเนินการวิจัย

การบริหารงานบุคคลในยุคปัจจุบัน ผู้วิจัยได้ศึกษาตามแนวคิดของ Ivancevich (2001) ที่ว่าด้วยเรื่องการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เป็นหน้าที่ที่สำคัญขององค์กร เพื่อให้การใช้ประโยชน์จากพนักงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอันนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายขององค์กรและของพนักงานไปพร้อมกัน (พนา ดุลยพัชน์, 2560) ความเป็นมาศูนย์รับรองคุณวุฒิวิชาชีพนักบริหารทรัพยากรมนุษย์ แห่งสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ร่วมมือกับสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ซึ่งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ในฐานะหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่พัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพ ตระหนักถึงความสำคัญในการกำหนดยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนในโลกของการทำงานที่ไม่เพียงพอแต่ต้องใช้ความรู้ แต่ยังต้องใช้ทักษะและความเชี่ยวชาญที่เกิดจากการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติการจริงและการฝึกฝนซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับความก้าวหน้าและอัตราผลผลิตกำลังคนในประเทศ ในส่วนของศูนย์รับรองคุณวุฒิวิชาชีพนักบริหารทรัพยากรมนุษย์ แห่งสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ให้มีหน้าที่รับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ สาขาวิชาชีพบริหารงานบุคคลมีความประสงค์ที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันให้ระบบคุณวุฒิวิชาชีพเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย และได้รับการยอมรับต่อสาธารณะชนรวดเร็วยิ่งขึ้น การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Mixed-methods research approach) มีกรอบแนวคิด และวิธีวิจัย ดังนี้

กรอบความคิดในการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร คือ นักบริหารทรัพยากรมนุษย์ กลุ่มตัวอย่างคือ นักบริหารทรัพยากรมนุษย์ หาจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ W.G. Cochran (Cochran, 1953) ได้จำนวน 323 คน ใช้วิธีสุ่มแบบบังเอิญ (Accident random sampling) (ประไพพิมพ์ สุวีสินนท และประสพชัย พสุนนท์, 2559)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 การศึกษาการตัดสินใจเข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพบริหารงานบุคคล

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพงานบุคคล
2. สร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับการตัดสินใจเข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพนักบริหารงานบุคคล
3. สัมภาษณ์นักบริหารทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 8 คน

4. สรุปผลการสัมภาษณ์ได้องค์ประกอบที่ใช้ในการตัดสินใจทั้งหมด 7 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านการสร้างคุณค่าให้กับตนเอง (2) ด้านการสร้างคุณค่าให้กับองค์กร (3) ด้านการสร้างคุณค่าให้กับสายงานบริหารงานบุคคลและใบรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ (4) ด้านการประชาสัมพันธ์ (5) ด้านกระบวนการของ PIM HRCC (6) ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ของ PIM HRCC (7) ด้านสถานที่ตั้งของสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ (จิตติรัตน์ แสงเลิศอู๋, 2558)

ระยะที่ 2 การสำรวจความเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจเข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพงานบุคคล (ธีระ กุลสวัสดิ์, 2558)

1. นำองค์ประกอบที่ใช้ในการตัดสินใจทั้ง 7 ด้าน มาสร้างแบบสอบถาม
2. การวัดความเที่ยงตรง โดยทำการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง

3. การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence- IOC) มีเกณฑ์ในการเลือกข้อคำถามจะพิจารณาเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC ไม่น้อยกว่า 0.5 (ธีระ กุลสวัสดิ์, 2558) ส่วนข้อคำถามที่ขาดความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาผู้วิจัยจะนำกลับไปแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิจากแบบสอบถามทั้งหมด 54 ข้อ มีข้อคำถามที่ค่า IOC < 0.5 ทั้งหมด 4 ข้อ คงเหลือ 49 ข้อ ผลค่า IOC ทั้งฉบับเท่ากับ 0.902 ทรงคุณวุฒิจากแบบสอบถามทั้งหมด 54 ข้อ มีข้อคำถามที่ค่า IOC < 0.5 ทั้งหมด 4 ข้อ คงเหลือ 49 ข้อ ผลค่า IOC ทั้งฉบับเท่ากับ 0.902

4. การวัดความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิมาทดลองใช้ กับกลุ่มตัวอย่าง (Try – Out) ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง คือ นักบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ด้วยการเลือกแบบบังเอิญจำนวน 30 คน

โดยการ หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) เพื่อวัดความสอดคล้องภายใน และใช้เกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟา ยอมรับที่ค่า α มากกว่า 0.7 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์เชื่อถือได้ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.956

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือเรียบร้อยแล้ว ส่งให้กับกลุ่มตัวอย่างคือ นักบริหาร ทรัพยากรมนุษย์

6. เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับครบตามจำนวน ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องและบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรม สำเร็จรูปช่วยในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

7. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนเบนมาตรฐาน (S.D.) เปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจระหว่างกลุ่มนักบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่สนใจเข้ารับการประเมินและยังไม่สนใจเข้ารับการประเมิน ด้วยสถิติทดสอบที (t-test) ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Samples)

ระยะที่ 3 หาแนวทางในการดึงดูดกระตุ้นให้เกิดการตัดสินใจเข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพบริหารงานบุคคล

การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) ของตัวแทนเจ้าหน้าที่สอบของศูนย์รับรองคุณวุฒิวิชาชีพนักบริหารทรัพยากรมนุษย์และผู้บริหารศูนย์ฯ แห่งสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ จำนวน 9 คน โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอข้อมูลเป็นข้อความแบบบรรยาย (จิตติรัตน์ แสงเลิศสุทัย, 2558)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพบริหารงานบุคคล กรณีศึกษา ศูนย์รับรองคุณวุฒิวิชาชีพนักบริหารทรัพยากรมนุษย์ แห่งสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ โดยเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก เนื่องจากเมื่อวิเคราะห์ในบริบทของปัจจัยที่มีระดับค่าเฉลี่ยที่น้อยก็คือส่วนที่เป็นปัญหาต้องเร่งแก้ไขตามลำดับดังนี้

1. ด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่า การสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับโครงการสู่ท้องตลาดเพื่อให้เกิดการเข้าถึงและติดตาม ศึกษาข้อมูลจนตัดสินใจเข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ ตลอดจนบอกต่อและชักชวนบุคคลอื่นเข้าร่วมโครงการ สอดคล้องกับบทความของ Lengnick-Hall and Aguinis, (2012) เกี่ยวกับการรับรู้การรับรอง HR จากผลการวิจัยที่ จำกัด จนถึงวันที่มีการผสมผสานระหว่างวิธีการที่ผู้เชี่ยวชาญด้าน HR และนายจ้างเห็นว่าการรับรอง HR ผู้เชี่ยวชาญด้าน HR ที่ได้รับการรับรองดูเหมือนจะมีความเชื่อในเชิงบวกมากขึ้นเกี่ยวกับประโยชน์ของการรับรอง แต่นายจ้างยังดูเหมือนไม่เต็มใจที่จะใช้เอกสารการรับรองเป็นเครื่องมือคัดกรอง (เช่น ในงานโฆษณารับสมัครงาน) แต่ด้วยคามนิยมเพิ่มขึ้นของการรับรองหน่วยงาน SHRM จึงเกิดหน่วยงานเช่นเดียวกับการขยายตัว

ของการรับรองที่คล้ายคลึงกัน ก็เป็นเวลาที่จะกำหนด (1) สิ่งที่มาตราการรับรองและวิธีการตีมันไม่ได้ (2) ความแตกต่างที่มีการรับรองให้กับบุคคลองค์กรและวิชาชีพด้านทรัพยากรบุคคล

2. ด้านกระบวนการของ PIM HRCC จากผลการวิจัยพบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.66$, $S.D. = 0.70$) ผู้วิจัยคิดว่าเหตุผลที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเพราะการมีแจ้งกระบวนการให้แก่ผู้ที่เข้ารับการประเมินเป็นระยะ ๆ เพื่อการความสะดวก และความครบถ้วนของข้อมูล

3. ด้านสถานที่ตั้งของสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ผลการวิจัยพบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.66$, $S.D. = 0.75$) ผู้วิจัยคิดว่าเหตุผลที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเพราะการบริการด้านสถานที่จัดสอบความพร้อมในด้านสภาพแวดล้อม ความสะดวกในการเดินทาง เพื่อสนับสนุนการสอบวัดระดับคุณวุฒิวิชาชีพ

4. ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ของ PIM HRCC ผลการวิจัยพบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.90$, $S.D. = 0.72$) ผู้วิจัยคิดว่าเหตุผลที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเพราะการให้บริการกับบุคคลที่สนใจเกี่ยวกับโครงการ การให้ข้อมูล การให้คาปรึกษา การแนะนำ เพื่อผู้ที่สนใจเกิดการตัดสินใจเข้ารับการประเมินและดูแลจนจบกระบวนการ รวมไปถึงการติดตามเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ ผู้เข้ารับการประเมิน

5. ด้านการสร้างคุณค่าให้กับองค์กร พบว่า เมื่อผู้สอบตัดสินใจเข้ารับการประเมินฯ จะส่งผลให้เกิดประโยชน์แก่องค์กร เช่น มีนักบริหารงานบุคคลที่ได้รับรองมาตรฐานด้านงานบริหารงานบุคคล ย่อมเป็นจุดแข็งให้องค์กร และขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัย Wiley, et al. (1995) จากมุมมองขององค์กร ประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นจากการรับรอง HR รวมถึงความเป็นไปได้ที่ผู้เชี่ยวชาญด้าน HR ที่ได้รับการรับรองสามารถทำงานได้ดีกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการรับรอง หากองค์กรใช้เอกสารการรับรอง HR (HR certification) เป็นเครื่องมือเลือกผู้ปฏิบัติงานด้าน HR อาจช่วยเพิ่มจำนวนผู้เชี่ยวชาญด้าน HR ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและบนพื้นฐานของการรับรองอาจให้คำแนะนำที่ดีกว่าผู้ที่ไม่มีใบรับรอง

6. ด้านการสร้างคุณค่าให้กับตนเอง พบว่า การตัดสินใจเข้ารับการประเมินฯ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง เช่น ก่อให้เกิดการพัฒนาตนเอง ได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน บุคคลทั่วไป และเป็นตัวการันตีให้กับตนเองในสายงานบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัย Hsu and Yancey (2015). ได้ศึกษาประโยชน์ของการรับรองทรัพยากรบุคคลพบว่าแรงจูงใจของผู้เข้าร่วมการขอรับใบรับรองเกี่ยวกับแรงจูงใจภายนอก ประกอบด้วย (1) จะมีแนวโน้มที่จะได้รับการว่าจ้าง (2) จะได้รับเงินมากขึ้นและ (3) จะก้าวหน้าเร็วขึ้น ในส่วนปัจจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจภายในประกอบด้วย (1) จะได้รับการยอมรับมากขึ้นจากเพื่อน HR มืออาชีพ (2) จะมี ความรู้จะมีความรู้ด้าน HR มากขึ้นและ (3) จะมีความรู้สึกเกี่ยวกับอัตลักษณ์ทางอาชีพมากขึ้น

7. ด้านการสร้างคุณค่าให้กับสายงานบริหารงานบุคคลและใบรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ พบว่า เมื่อผู้สอบตัดสินใจเข้ารับ การประเมินฯ จะส่งผลให้เกิดประโยชน์แก่กับสายงานบริหารงานบุคคลและใบรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ เป็นการ ผลักดันและส่งเสริมให้นักบริหารงานบุคคลที่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ ก้าวสู่ HR Professional

เป็น การสร้างนักบริหารงานบุคคลให้เป็นมืออาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของสถาบันรับรองมาตรฐานทรัพยากรบุคคล ได้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับคุณค่าของการรับรองผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพยากรมนุษย์ การศึกษาพบว่า (1) การรับรองระดับมืออาชีพคือหนังสือรับรองที่มีมูลค่ามาก ที่สุดเป็นอันดับสองหลังจากจบการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (2) การรับรองมืออาชีพถือเป็นโอกาสที่ดีที่สุดสำหรับมืออาชีพที่ต้องการศึกษาต่อ (3) การรับรองด้านวิชาชีพถือเป็นข้อมูลรับรองคุณภาพและมีคุณภาพสูงโดยผู้เชี่ยวชาญด้าน HR (The Certified Human Resources Professional [CPHR], 2018; สถาบันรับรองมาตรฐานทรัพยากรบุคคล, 2550; สมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย, 2559)

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพบริหารงานบุคคล กรณีศึกษา ศูนย์รับรองคุณวุฒิวิชาชีพนักบริหารทรัพยากรมนุษย์ แห่งสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. การสื่อสารให้องค์กรทราบถึงการรับรองและประโยชน์ที่จะได้รับจากนักบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่ผ่านการรับรองเพื่อส่งเสริมให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กร และสนับสนุนให้พนักงานภายในองค์กร เข้ารับการรับรองการรับรองยังสามารถเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการคัดกรองหรือวัดความรู้ความสามารถของพนักงานอีกช่องทางหนึ่ง
2. ควรมีกฎหมายเข้ามารองรับวิชาชีพบริหารงานบุคคล เนื่องจากวิชาชีพนี้มีความสำคัญต่อองค์กรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาก หากมีการขับเคลื่อนให้เกิดการรับรองเทียบเท่ากับคุณวุฒิวิชาชีพ ทุนความ แพทย์ สถาปนิก และวิศวกร เป็นต้น อาจส่งผลที่ดีต่อประเทศชาติในอนาคตในเรื่องของการมีนักบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่มีความเป็นมืออาชีพ ช่วยให้เกิดรายได้ หรือภาพลักษณ์ที่ดีต่อประเทศชาติ

เอกสารอ้างอิง

- กองบรรณาธิการ. (2559). จับประเด็นร้อน! HR 4.0 TRENDS & MOVE: ทิศทางการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ @ THAILAND 4.0. *HR Society Magazine*. (เดือน สิงหาคม), 7.
- จำเนียร จวงตระกูล. (2549). *HR มือโปร: 40 ปีสู่มืออาชีพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัท ด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด.
- จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย. (2558). เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Research Instrument). *Sakon Nakhon Graduate Studies Journal*, 12(58), 13-24.
- ชัชรา วรรณมีทรัพย์ทอง, จิราวรรณ คงคล้าย, และเฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน. (2559). การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ในศตวรรษที่ 21. *Business Review Journal*, 8(1), 183-197.

- ณัฐวุฒิ พงศ์สิริ. (2560). *ทิศทางการบริหารงาน HR ปี 2560 HR TREND 2017*. สืบค้น 14 กันยายน 2560, จาก <https://www.dir.co.th>.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2546). *การบริหารสู่ศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: ประชุมช่าง.
- ธีระ กุลสวัสดิ์. (2558). *การหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย*. สืบค้น 10 ธันวาคม 2560, จาก (<http://km.buu.ac.th/public/backend/upload/article/file/document144620064347362700.pdf>)
- ประไพพิมพ์ สุธีวินนทน์, และประสพชัย พสุนนท์. (2559). กลยุทธ์การเลือกตัวอย่างสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ. *Parichart Journal, Thaksin University*, 29(2), 31-48.
- พนา ดุลยพัชร. (2560). *วิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์* [เอกสารประกอบการสอน]. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ภัทราพร แยมล่อ และธัญธิดา สาสุนทร. (2560). วรรณกรรมปริทัศน์ “แนวคิดการบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างยั่งยืน” [เอกสารฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย “รางวัลองค์กรที่นำทำงานด้วยที่สุดภายใต้แนวคิดการบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างยั่งยืน”] ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.). กรุงเทพฯ: บริษัท ปาสาละ จำกัด.
- มะลิ จันทรสุนทร. (2561). ความก้าวหน้าการขึ้นทะเบียนองค์กรรับรองฯ และการประเมินสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ สาขาวิชาชีพบริหารงานบุคคล. ใน *การประชุมคณะกรรมการมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ กลุ่มสาขาวิชาชีพบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน).
- วาสนา ศรีอัครลาภ, และจิราวรรณ คงคล้าย. (2559). การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรแห่งยุคสารสนเทศสู่องค์กรยุคใหม่ในอนาคต. *Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and arts)*, 9(2), 1901-1911.
- สถาบันรับรองมาตรฐานทรัพยากรบุคคล. (2550). ประโยชน์ที่เกิดผลกับองค์กร สำหรับการรับรองมืออาชีพ HR. สืบค้น 14 กันยายน 2561, จาก <https://www.humanresourcesedu.org/certification/>.
- สมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย. (2559). กรอบคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ (Thailand Professional Qualification Framework: TPQF). สืบค้น 20 สิงหาคม 2561, จาก <http://www.pmat.or.th/hrci/index.php/hr-certifications>.
- สิปรางค์ ณ พัทลุง. (2561). บทเรียนความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ. สืบค้น 10 กรกฎาคม 2561, จาก <https://tongrz.weebly.com>.
- สุธรรม รัตนโชติ. (2551). *การวิจัยเชิงพฤติกรรมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: บริษัท สำนักพิมพ์ท็อป จำกัด.

References

- Cochran, W. G. (1953). Matching in analytical studies. *American Journal of Public Health and the Nation's Health*, 43(6_Pt_1), 684-691.
- Friestad, P. (2017). The Human Resource Management in Organizational Model to Create a Competitive Advantage for Thailand 4.0. *Journal of MCU Peace Studies*, 5(3), 366-375.
- Hsu, Y. U. S. H. A. N., & Yancey, G. B. (2015). The benefits of human resources certification. *Emporia State Research Studies*, 50(1), 1-10.
- Ivancevich, J.M. (2001), *International Human Resource Management* (8th ed.). New York: McGraw-Hill/Irwin.
- Lengnick-Hall, M. L., & Aguinis, H. (2012). What is the value of human resource certification? A multi-level framework for research. *Human Resource Management Review*, 22(4), 246-257.
- The Certified Human Resources Professional [CPHR]. (2018). *Standard, professional, and vocational qualifications, human resources, career group of Canada*. Retrieved January 21, 2561, from <https://www.cphrsk.ca/page/about#>.
- Wiley, S. R., Schooley, K., Smolak, P. J., Din, W. S., Huang, C. P., Nicholl, J. K., ... & Goodwin, R. G. (1995). Identification and characterization of a new member of the TNF family that induces apoptosis. *Immunity*, 3(6), 673-682.
- Singapore Human Resources Institute. (2002). *HR 21 managing human capital in the 21st century*. Singapore. ISBN No. 981-04-7986-7.

จริยธรรมในการตีพิมพ์บทความวิชาการ

วารสารศิลปศาสตร์และอุตสาหกรรมบริการมีความประสงค์ให้การตีพิมพ์วารสารเป็นไปอย่างมีคุณภาพ ถูกต้อง และเป็นที่ยอมรับ ตามหลักจริยธรรมในการตีพิมพ์ผลงานในวารสารวิชาการ (Publication Ethics) สอดคล้องกับมาตรฐานการตีพิมพ์นานาชาติ และจริยธรรมในการตีพิมพ์บทความตามข้อกำหนดของ Committee on Publication Ethics (COPE) จึงได้กำหนดจริยธรรมของการตีพิมพ์ ดังนี้

สำหรับผู้เขียน(Authors)

1. ผู้เขียนจะต้องรับรองว่าผลงานที่ส่งเข้ารับการพิจารณาตีพิมพ์ เป็นผลงานใหม่ ไม่มีการคัดลอก ไม่เคยตีพิมพ์ที่ไหนมาก่อน หากวารสารตรวจสอบพบการกระทำดังกล่าว จะถูกขึ้นบัญชีดำและไม่อนุญาตให้ตีพิมพ์ในวารสารอีกต่อไป
2. ผู้เขียนต้องรับรองว่าผลงานวิจัยหรือผลงานวิชาการ ที่ส่งเข้ารับการพิจารณาตีพิมพ์ เป็นผลงานของผู้เขียน และผู้เขียนร่วมตามชื่อที่ปรากฏไว้จริง
3. ผู้เขียนต้องอ้างอิงผลงานวิชาการของผู้อื่นให้ครบถ้วนและระบุไว้ในเอกสารอ้างอิงตามหลักเกณฑ์ของวารสาร หากมีการนำข้อความมาใช้ในผลงานของตนเอง รวมถึงรูปแบบการอ้างอิงต้องถูกต้อง และไม่ใช้การคัดลอกผลงาน
4. ผู้เขียนต้องรับรองว่าผลงานที่ส่งเข้ารับการพิจารณา เป็นรายงานข้อมูลและผลการวิจัยที่เกิดขึ้นจากการทำวิจัยจริง และรับผิดชอบต่อความคิดเห็นหรือข้อสรุปในบทความที่นำมาตีพิมพ์
5. หากเป็นบทความวิจัยที่ได้รับทุนการสนับสนุน ผู้เขียนต้องระบุแหล่งทุนที่สนับสนุนการทำงานวิจัยของท่านในบทความ เช่นในกิตติกรรมประกาศ หรือที่หนึ่งในใดในบทความนั้น หรือต้องระบุผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างชัดเจน (ถ้ามี)
6. หากทางวารสารตรวจสอบพบการคัดลอกผลงานไม่ว่ากรณีใดก็ตาม ทางวารสารขอสงวนสิทธิ์ไม่รับพิจารณาบุคคลผู้นั้นตลอดไป

สำหรับกองบรรณาธิการ (Editors)

1. กองบรรณาธิการวารสารจะไม่รับตีพิมพ์ผลงานที่ได้ตีพิมพ์ที่อื่นมาก่อน หรืออยู่ในระหว่างพิจารณาจากวารสารหรือแหล่งสิ่งพิมพ์อื่น
2. กองบรรณาธิการวารสารมีระบบการตรวจสอบการตีพิมพ์ซ้ำ/ซ้ำซ้อน (Duplications/Plagiarism) อย่างเคร่งครัด โดยระบบ เช่น อักษรวิสุทธิ ระบบค้นหาออนไลน์ (GOOGLE) Turnitin เพื่อให้แน่ใจว่าบทความที่จะตีพิมพ์ไม่มีการคัดลอกผลงานของผู้อื่น ทั้งนี้ หากตรวจพบกองบรรณาธิการจะหยุดดำเนินการและปฏิเสธการตีพิมพ์ผลงานพร้อมขึ้นบัญชีดำในทันที

3. กองบรรณาธิการวารสารพิจารณาและกลั่นกรองคุณภาพขึ้นต้นว่าบทความมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และขอบเขตของวารสาร และเมื่อได้รับให้เข้าพิจารณาแล้ว ต้องผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในด้านนั้น ๆ เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่
4. กองบรรณาธิการวารสารต้องตัดสินใจโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยคำแนะนำในการแก้ไขและผลการพิจารณา อย่างน้อย 1 ท่านต้องให้ผ่านถึงจะได้รับการพิจารณาตีพิมพ์
5. กองบรรณาธิการวารสารจะไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้เขียนและผู้ประเมินบทความ ไม่ว่ากรณีใด ๆ
6. กองบรรณาธิการวารสารจะต้องไม่กระทำการใด ๆ อันจะเป็นผลให้ผลประโยชน์ขัดกัน (conflict of interest) เช่น หัวหน้ากองบรรณาธิการตีพิมพ์ในวารสารเอง กองบรรณาธิการตีพิมพ์ในวารสาร โดยมีส่วนเกี่ยวข้องในการพิจารณาผลงาน ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนใดๆ กับผู้เขียน ผู้ประเมินบทความ และบุคคลอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรักษามาตรฐาน รวมถึง พัฒนาวารสารให้มีคุณภาพและมีความทันสมัยอยู่เสมอ

สำหรับผู้ประเมินบทความ (Reviewers)

1. วารสารจะแต่งตั้งให้ผู้ประเมินที่มีความเชี่ยวชาญ ให้การประเมินด้วยความรู้ ความเชี่ยวชาญ และปฏิบัติตามกระบวนการประเมิน ปราศจากอคติและความคิดเห็นส่วนตัวมาร่วมเป็นเกณฑ์ในการประเมินบทความ รวมทั้งต้องประเมินบทความภายในระยะเวลาที่วารสารศิลปศาสตร์และอุตสาหกรรมบริการกำหนด ทั้งนี้ หากผู้ประเมินท่านใดไม่อ่านหรือพิจารณาผลงานล่าช้า วารสารขอสงวนสิทธิ์ ในการเปลี่ยนผู้ประเมิน เพื่อความรวดเร็วในการอ่านผลงานในทันที
2. ผู้ประเมินบทความจะต้องพิจารณาคุณภาพจากคุณภาพของผลงาน ความทันสมัย และความชัดเจนของเนื้อหาในบทความ รวมถึง การวิเคราะห์และการเข้มข้นของผลงาน
3. ผู้ประเมินบทความจะต้องพิจารณาและระบุผลงานวิจัยที่สำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับผลงานทางวิชาการนั้น เพื่อเพิ่มเติมให้มีความสมบูรณ์ทางวิชาการ ทั้งเนื้อหาและวิธีการวิจัย รวมถึงผลการวิจัยด้วย
4. หากผู้ประเมินพบว่าต้นฉบับใดมีการคัดลอกผลงานและซ้ำซ้อนของผลงานจากผู้เขียน ให้แจ้งข้อมูลที่ตรวจพบมายังกองบรรณาธิการวารสาร
5. ผู้ประเมินบทความต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของบทความไม่ว่ากรณีใด ๆ
6. ผู้ประเมินบทความต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนใด ๆ กับผู้เขียน เช่น การรู้จักกันเป็นการส่วนตัว เป็นผู้ส่งผลงานและอ่านงานของตนเอง เป็นผู้ร่วมโครงการ ผู้ร่วมงาน หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

รูปแบบการนำเสนอบทความสำหรับวารสารศิลปศาสตร์และอุตสาหกรรมบริการ

องค์ประกอบของบทความ

เพื่อให้องค์ประกอบของบทความมีความสอดคล้องกัน ดังนั้น ผู้ส่งบทความจะต้องมีองค์ประกอบตามกำหนดในตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1: องค์ประกอบของบทความ

บทความวิชาการ	บทความวิจัย
1. ชื่อบทความและชื่อผู้เขียนบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	1. ชื่อบทความและชื่อผู้เขียนบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
2. บทคัดย่อ (Abstract) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ประมาณ 100-250 คำ รวมทั้งระบุคำสำคัญ (Keyword) ไม่เกิน 5 คำ	2. บทคัดย่อ (Abstract) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ประมาณ 100-250 คำ รวมทั้งระบุคำสำคัญ (Keyword) ไม่เกิน 5 คำ
3. บทนำ (Introduction)	3. บทนำ (Introduction)
4. ลำดับเนื้อหา (Content) ตามความเหมาะสม	4. วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)
5. สรุป (Conclusion)	5. ประโยชน์ของการวิจัย (Research Contributions)
6. บรรณานุกรม (References)	6. การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)
	7. ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology)
	8. ผลการวิจัย (Research Finding)
	9. อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)
	10. กิตติกรรมประกาศ (ถ้ามี) (Acknowledgement (If any))
	11. บรรณานุกรม (References)

เงื่อนไขการรับบทความ

1. ผู้แต่งและผู้ส่งที่ต้องการตีพิมพ์ต้นฉบับจะต้องพิมพ์ตามรูปแบบและขนาดตัวอักษรตามรูปแบบ (Template) ที่กำหนดไว้
2. ผู้แต่งและผู้ส่งต้นฉบับเพื่อตีพิมพ์จะต้องรับรองว่าไม่เคยตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ใดมาก่อน ยกเว้นรายงานการวิจัยวิทยานิพนธ์ที่ไม่ใช่การคัดลอกผลงาน รวมถึงไม่อยู่ในระหว่างการพิจารณารอตีพิมพ์

3. ต้นฉบับของบทความที่ส่งเข้ารับการพิจารณาตีพิมพ์ จะต้องผ่านการตรวจการคัดลอกผลงาน โดยบรรณาธิการฝ่ายจัดการ ทั้งระบบอักขรวิธี ระบบค้นหาออนไลน์ต่าง ๆ โดยมีเกณฑ์การตรวจสอบไม่เกินร้อยละ 20

4. วารสารรับผลงานทางวิชาการที่ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยมีความยาวไม่น้อยกว่า 5 หน้า และไม่เกิน 15 หน้า พิมพ์ต้นฉบับด้วยกระดาษขนาด A4 หน้าเดียว

5. การอ้างอิงในเนื้อหา (In-text Citation) และเอกสารอ้างอิง (References) ทำบทความ ถ้าเป็นภาษาไทยให้ใส่ภาษาไทย ถ้าเป็นภาษาอังกฤษให้ใส่ภาษาอังกฤษ โดยการอ้างอิงตามรูปแบบ APA 6th Edition

6. ผู้พิจารณาไม่ทราบชื่อผู้แต่ง และผู้แต่งไม่ทราบชื่อผู้พิจารณา โดยเด็ดขาด (Double Blind Review) และจะต้องผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาอย่างน้อย 2 คน โดยจะต้องได้รับการผ่านตอบตกลงจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสองคน หรือผู้อ่านพิจารณาให้ผ่านและสามารถตีพิมพ์ ได้อย่างน้อย จำนวน 1 ท่าน และขอให้ผู้ส่งต้นฉบับพิมพ์ชื่อ และสังกัด บนหน้าแรกของผลงานเท่านั้น

7. โครงสร้างบทความเป็นไปตามองค์ประกอบของบทความ ทั้งบทความวิชาการและบทความวิจัย

8. ตั้งแต่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป นโยบายใหม่ของวารสารศิลปศาสตร์และอุตสาหกรรมบริการ บทความต้นฉบับใด ไม่มีหัวข้อหลักครบถ้วน จะไม่รับพิจารณาทันที

9. ตารางหรือรูปประกอบต้องระบุ หัวข้อให้ชัดเจน อาจเป็นภาพสไลด์ ภาพสี ภาพขาวดำก็ได้ แต่ควรมีความขาว-ดำชัดเจนและมีความละเอียดภาพที่สูง

10. การส่งไฟล์บทความต้นฉบับให้ส่งผ่านเว็บไซต์ http://dsil.flas.kps.ku.ac.th/sil_journal/submission.php เท่านั้น

การเขียนอ้างอิง

1. อ้างอิงในเนื้อหา

ชื่อ นามสกุล./ (ปีพิมพ์);/ชื่อ นามสกุล./ (ปีพิมพ์)

2. อ้างอิงในเอกสารอ้างอิง

2.1 จากหนังสือ

ชื่อ นามสกุล./ (ปี พ.ศ.)./ชื่อหนังสือ./ครั้งที่พิมพ์ (ถ้ามี)./เมืองที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

2.2 อ้างอิงจากหนังสือแปล

ชื่อ นามสกุลต้นฉบับ./ (ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่องที่แปล[ชื่อต้นฉบับ]/(ชื่อผู้แปล, ผู้แปล)./สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์./ (ต้นฉบับพิมพ์)/ปี/ค.ศ./หรือ/พ.ศ.)

2.3 อ้างอิงจากบทความ หรือบทหนึ่งในหนังสือ

ชื่อ นามสกุล./(ปีพิมพ์)./ชื่อบทความ./ใน/ชื่อหนังสือ./ชื่อผู้รวบรวมหรือชื่อบรรณาธิการ./สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์,
/ปีที่พิมพ์./หน้า

2.4 อ้างอิงจากวารสาร

ชื่อ นามสกุล./(ปีพิมพ์)./ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร./เลขของปีที่(เลขของฉบับที่)./เลขหน้า.

2.5 อ้างอิงจากวิทยานิพนธ์

ชื่อ นามสกุล./(ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทหรือปริญญาเอก หรือ ดุษฎีบัณฑิต)/สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

2.6 อ้างอิงจากเอกสารในการประชุมวิชาการ

ชื่อ นามสกุล./(ปีพิมพ์)./ชื่อบทความหรือชื่อเรื่องของบท./ใน/หรือ/In/ชื่อบรรณาธิการ/(บ.ก. หรือ Ed. หรือ Eds.),
/ชื่อการประชุม (น. หรือ p. หรือ pp. เลขหน้า)./สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

2.7 อ้างอิงจากการสัมภาษณ์

ชื่อ นามสกุลผู้ให้สัมภาษณ์./ตำแหน่ง(ถ้ามี)./สัมภาษณ์./วัน เดือน ปี.

2.8 อ้างอิงจากการสืบค้นทางเว็บไซต์

ชื่อ นามสกุล./(ปีพิมพ์)./ชื่อบทความ./สืบค้น วัน เดือน ปี./จาก/http://www.xxxxxxxxxx.

